

Gmina Ojrzeń

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA FRAGMENTÓW MIEJSCOWOŚCI: MŁOCK-KOPACZE,
BARANIEC, KAŁKI, LUBERADZ, LUBERADZYK GM. OJRZEŃ**

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.

autor: mgr. inż. Małgorzata Hoser

e-mail: przestrzen@poczta.fm

Warszawa, styczeń 2022 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	5
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	8
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	8
7. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	9
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY	11
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	12
9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu.....	12
9.2. Problematyka ochrony środowiska w Planie miejscowym.....	14
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY)	18
10.1. Wpływ projektu Planu na elementy środowiska	18
10.2. Wpływ projektu Planu na jakość i zagrożenia środowiska oraz zdrowie ludzi	25
10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę	34
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	37
10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz.....	40
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki, dobra materialne	41
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	42
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE	42
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	44

Załącznik 1. Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości: **Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź, Luberadzyk** gm. Ojrzeń (opracowywanego na podstawie Uchwały nr XXVIII/182/21 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 30 marca 2021 r., zmienioną uchwałą nr XXXIV/219/21 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 2 listopada 2021 r.), nazwanego dalej **Planem**, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez autora spełniającego wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.140.2021.JD z dnia 1 czerwca 2021 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie (pismo nr: ZNS.7040.2.2.2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r.).

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchalek, 2009r.,
- Natura 2000 - Niezbędnik urzędnika, Pawlaczyk, 2008 r.,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000, a także inne obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz na jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru Planu oraz jej otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości: Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź, Luberadzyk gm. Ojrzeń, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym określono jego zgodność ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz dostępnych materiałów. Poniżej przedstawiono wykorzystane w niniejszej pracy materiały wejściowe:

1. Bilans wodnogospodarczy wód podziemnych z uwzględnieniem oddziaływań z wodami powierzchniowymi w dorzeczu Wisły, PiG, 2012 r.

2. Dane z monitoringu środowiska ze strony internetowej: <http://www.wios.warszawa.pl/>, <http://powietrze.gios.gov.pl>, <http://www.gios.gov.pl/pl/>
3. Geografia regionalna Polski, PWN, Kondracki J., 2000 r.
4. Klimat Polski, PWN, Woś A. 1999 r.
5. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe fragmentów miejscowości Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź, Luberadzyk w gminie Ojrzeń, wrzesień 2021 r.
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.
7. Program ochrony środowiska dla Powiatu Ciechanowskiego do roku 2022, 2019 r.
8. Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu - uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.
9. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok (od 2010 do 2020), WIOŚ 2011 r., 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r., GIOŚ 2019 r., 2020 r., 2021 r.
10. Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2456, z 2007 r. poz. 1527, z 2013 r. poz. 2486, z 2017 r. poz. 1183, 8795, z 2018 r. poz. 5672)
11. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku (od 2011 do 2017), WIOŚ 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r.
12. Stan środowiska w województwie mazowieckim - Raport 2020, GIOŚ
13. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń, 2001 r.
14. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
15. Zarys fitosocjologii stosowanej, Wydawnictwo SGGW, Wysocki Cz., Sikorski P., 2002 r.
16. Zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>, <http://mapa.korytarze.pl/>).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ ustaleń Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu Planu na obszary Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan miejscowy jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Przedstawia on jednak jedynie możliwe do zrealizowania kierunki zagospodarowania przestrzennego, nie przedstawia zaś ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, w tym szczegółowych rozwiązań technologicznych. Także zakres możliwych do określenia ustaleń w planie miejscowym jest ograniczony do tematyki określonej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie ustalenia planu nie mogą się m.in. odnosić do zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, jak również zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska w planie nie można określać ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ponieważ takie możliwości ma wyłącznie sejmik województwa). Z tego względu ocena regulacji planu dotyczy dopuszczonych kierunków rozwoju i związanych z tym procesów, które zajdą w środowisku pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które się wydarzą. W prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania Planu według reguł określonych w Planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska, jednak zgodnych z przepisami odrębnymi, które regulują wiele zasad zagospodarowania przestrzennego oraz stosowanych technologii). Prognoza obejmuje obszar Planu oraz tereny, na które będą miały wpływ ustalenia sporządzanego dokumentu.

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innych ustaw nie regulują metod analizy ustaleń planu miejscowego. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego.

Zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy z autorów planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny - o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki załączone do części tekstowej odzwierciedlające uwarunkowania, w tym uwarunkowania przyrodnicze i prawne, a także przewidywane kierunki zmian dla terenu objętego Planem.

Opracowując Prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 777 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133, z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. Nr 192 poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane, zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt gminy, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie gminy uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad zagospodarowania terenów, w tym w szczególności ustalenie zachowania w dominującej części obszaru Planu istniejącego użytkowania rolnego i leśnego oraz zabudowy a także wyznaczenie nowych terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej, usługowej wraz z terenami komunikacji je obsługującymi, dopuszczenie zalesień na części gruntów rolnych oraz określenie ogólnych zasad dotyczących kształtowania przestrzeni.

W Planie zostały ustalone m.in.:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki zabudowy oraz zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady kształtowania krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym: wskazano obowiązek przestrzegania zasad ochrony w **Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu** oraz **dla pomników przyrody**, ustalono zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zasady ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza, ochrony klimatu akustycznego, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony funkcjonowania przyrodniczego i ochrony krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym określono strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazy zabudowy, w tym określono strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz wskazano obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych uzyskanych w wyniku podziału nieruchomości;
- zasady dotyczące realizacji infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:

- zaopatrzenia w wodę,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- usuwania odpadów stałych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- zaopatrzenia w ciepło,
- zaopatrzenia w gaz,
- telekomunikacji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza tereny:

U - zabudowy usługowej;

MNU - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej,

MN - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MNL - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej;

ML - zabudowy letniskowej;

RM - zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;

W - infrastruktury technicznej - wodociągów;

R - rolnicze;

RZL - rolnicze z możliwością zalesień;

ZL - lasów;

WS - wód powierzchniowych;

WR - urządzeń wodnych - rowów;

KDZ - dróg publicznych klasy zbiorczej;

KDD - dróg publicznych klasy dojazdowej;

KD - stanowiące fragmenty dróg publicznych;

KDW - dróg wewnętrznych.

Ponadto na rysunku Planu ustalono m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy od dróg publicznych i wewnętrznych, gruntów leśnych, wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych - rowów, strefy gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych, gdzie można lokalizować obiekty budowlane zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych, strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych. Ponadto na rysunku planu wskazano informacyjnie obszar szczególnego zagrożenia powodzią, obszar położony w granicach Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, pomniki przyrody wraz z ich strefą ochronną, przebieg napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz numery stanowisk archeologicznych w siatce Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP).

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, zostały opracowane w projekcie Planu na podstawie wytycznych określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ojrzeń. Wymienione Studium zostało zatwierdzone uchwałą XXIX/14/2001 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 15 listopada 2001 r. W trakcie procedury sporządzania Studium, uzyskano pozytywne opinie i uzgodnienia organów ochrony środowiska wymaganych wówczas przy sporządzaniu tego dokumentu planistycznego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi plan miejscowy nie może być sprzeczny ze Studium. Wrys ze Studium znajduje się na rysunku Planu.

Przedmiotowy obszar Planu, usytuowany w sołectwach: Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź, Luberadzyk, wg ustaleń Studium położony jest w **strefie C** - rozwoju funkcji leśno - rolnych i rekreacyjno - wypoczynkowych, w oparciu o tereny charakteryzujące się mniej korzystnymi uwarunkowaniami glebowymi rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ale posiadające spore walory przyrodniczo - krajobrazowe, obejmująca południową i południowo - zachodnią część gminy.

Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego i główne działania w tej strefie określone w Studium to zachowanie i rozwój funkcji rolniczej i leśnej obszaru przy równoczesnym wykorzystaniu walorów krajobrazowo - przyrodniczych do rozwoju funkcji rekreacyjno - wypoczynkowych, poprzez:

- poprawę stanu czystości wód powierzchniowych,
- zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych poprzez realizację programu małej retencji,
- zapewnienie optymalnych warunków dla funkcjonowania przyrody poprzez utrzymanie istniejących ciągów przyrodniczych szczególnie doliny rzeki Łydyni (na rysunku Kierunków zagospodarowania wskazano ciągi powiązań przyrodniczych w północnej części obszaru Planu),
- zwiększenie walorów przyrodniczych terenu poprzez wprowadzanie zalesień w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących już powierzchni leśnych przeznaczając na ten cel grunty nieprzydatne dla rolnictwa (nieużytki, enklawy leśne) oraz takie, na których produkcja rolna jest nieopłacalna (grunty jakościowo najslabsze),
- przestrzeganie zasad gospodarowania na terenach objętych ochroną pozwoli zachować wysokie walory przyrodnicze i estetyczne krajobrazu,
- zalesianie gleb najslabszych jakościowo,
- optymalne wykorzystanie walorów agrotechnicznych dla rozwoju produkcji rolnej,
- preferowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji surowców rolniczych o wysokich parametrach jakościowych,
- utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu trwałych użytków zielonych oraz racjonalne ich wykorzystanie jako bazy paszowej dla produkcji zwierzęcej,
- wprowadzanie funkcji uzupełniających względem rolnictwa np. agroturystyki.

W Studium w zakresie istniejących terenów zabudowy wskazano:

- w istniejących obiektach o funkcji mieszkaniowej lub zagrodowej przewiduje się możliwość modernizacji, rozbudowy oraz lokalizacji funkcji usługowych nieuciążliwych dla środowiska a niezbędnych dla obsługi ludności;
- przewiduje się utrzymanie i poprawę standardów techniczno-użytkowych istniejącego zainwestowania, a w szczególności poprzez:
 - podnoszenie standardów, racjonalizację intensywności zabudowy i zagospodarowania osiedli mieszkaniowych i terenów o funkcjach usługowo - produkcyjnych wraz z ich technicznym wyposażeniem,
 - zachowanie warunków ochrony przyrodniczo - kulturowej, uwzględnianie charakteru układu urbanistycznego i zabudowy zabytkowej przy wymianie obiektów, lokalizacji nowych i wprowadzaniu różnych form zagospodarowania terenu,
 - wprowadzanie zieleni w rejonach szczególnego jej niedostatku, przede wszystkim wokół obiektów usługowych na większych działkach, produkcyjnych i funkcjach uciążliwych,
 - w przypadku lokalizacji działalności usługowo - produkcyjnych ustala się zasadę, że uciążliwość zawiera się w granicach działki.

Na rysunku Studium wskazano skupiska istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz teren budownictwa letniskowego, do uzupełnienia, modernizacji oraz przekształceń. Ponadto na rysunku Studium określając możliwe kierunki rozwoju przestrzennego, w przedmiotowym obszarze – w sołectwie Kalki, wskazano **teren pod zabudowę letniskową**. Teren ten jest przewidywany dla realizacji indywidualnego budownictwa letniskowego, z dopuszczeniem możliwości lokalizacji obiektów rekreacyjno – wypoczynkowych, ogólnodostępnych.

Ponadto w zakresie nowej zabudowy ustalono:

- **studium dopuszcza przeznaczanie pod zabudowę innych, poza wyżej określonymi, terenów**, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym i niesprzeczności z uwarunkowaniami przestrzennymi,
- we wszystkich jednostkach osadniczych przewiduje się realizację zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo - usługowej na wolnych działkach w ciągach istniejącej zabudowy o analogicznej funkcji,
- uzupełnianie i kontynuacja rozplanowania przestrzennego zabudowy może następować pod warunkiem zachowania istniejącej linii zabudowy, charakteru, gabarytów sąsiedniej zabudowy, z uwzględnieniem występowania obiektów chronionych i dostosowanych do skali tradycyjnego budownictwa,

- pod zabudowę przeznaczają się obszary nie zainwestowane a przeznaczone do zagospodarowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowanych po 1 stycznia 1995 r.,
- w pierwszej kolejności pod zabudowę przeznaczane będą tereny, które objęte zostały miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, i w stosunku do których zostały przeprowadzone czynności formalne związane ze zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
- zagospodarowanie rekreacyjne w postaci indywidualnego budownictwa letniskowego może być realizowane na terenach o glebach słabych jakościowo i wyposażonych w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (energia elektryczna, wodociąg sieciowy, utylizacja ścieków),
- realizacja zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej może odbywać się w ramach wyznaczonych terenów mieszkaniowo - usługowych, w pierwszej kolejności stanowiących własność gminy,

a także:

- kontynuacja rozplanowania przestrzennego poszczególnych miejscowości winna uwzględniać ciągłość w kształtowaniu charakterystycznych dla nich parcelacji,
- nowa zabudowa wiejska winna nawiązywać swym rozplanowaniem, skalą, materiałem i detalem do istniejącej w rejonie starej, tradycyjnej zabudowy. Tę zaś zabudowę należy adaptować na cele kulturowe, rekreacyjne, letniskowe czy usługowe. Nowa zabudowa mieszkaniowa winna być ograniczona do parterowej z poddaszem użytkowym.

Dla przedmiotowego Studium nie była wykonana prognoza oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym obszarze nie obowiązują plany miejscowe, natomiast są wydawane decyzje o warunkach zabudowy. Dotyczą one przede wszystkim budowy budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej lub mieszkaniowej. Pojedyncze decyzje dotyczą budowy budynków gospodarczych, rekreacji indywidualnej i rozbudowy świetlic gminnych. Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy spowodowało znaczne rozproszenie zabudowy w obszarze opracowania.

W bliskim sąsiedztwie wschodniej granicy obszaru opracowania (jednak nie bezpośrednio przy granicy) obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 125, położonej w obrębie wsi Kałki gm. Ojrzeń przyjęty uchwałą Nr XVII/91/2012 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 29 marca 2012 r. Jak wynika z nazwy uchwały obejmuje on jedną działkę ewidencyjną, na której został wyznaczony teren zabudowy usługowej z zakresu administracji, oświaty, kultury, gastronomii, hotelarstwa, handlu oraz rzemiosła o średnim wskaźniku intensywności zabudowy, a także dopuszczono jako funkcję uzupełniającą - funkcję mieszkaniową dla właściciela. Wg prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej dla ww. planu oddziaływanie zaplanowanych w tym dokumencie inwestycji nie będzie zasadniczo wykraczało poza obszar tego planu, w tym nie przewiduje się oddziaływania na obszar planu dla fragmentów miejscowości Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź, Luberadzyk gm. Ojrzeń.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

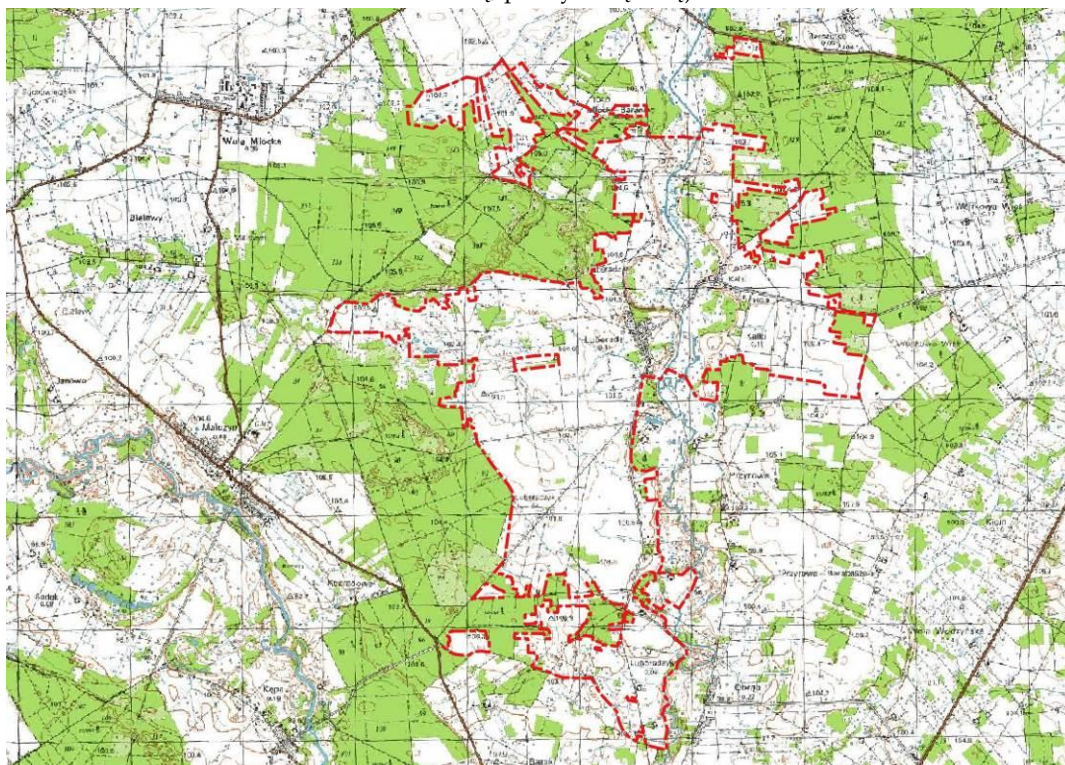
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Gmina Ojrzeń wg podziału administracyjnego Polski położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Obszar opracowania stanowią fragmenty sołectw Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź i Luberadzyk, położone w zachodniej części gminy Ojrzeń, zajmujące powierzchnię około 931 ha.

Oś tego rejonu gminy przebiegająca z północy na południe stanowi rzeka Łydynia i jej dolina. Rzeka przepływa przez północną część opracowania, zaś w części południowej znajduje się za jego wschodnią granicą. Dolina pokryta jest głównie przez łąki, pastwiska a także nieużytkowane tereny podmokłe. W tym rejonie zbiorowiskom niskiej roślinności towarzyszą lokalnie zadrzewienia olszy i wierzby. Licznie występują tu rzędy ogławianych wierzb. Poza doliną dominują pola uprawne otoczone (głównie poza obszarem Planu) przez lasy. Tereny pokryte lasami w obszarze opracowania stanowią niewielki odsetek gruntów - 37,77 ha, tj. 4,1% powierzchni tego obszaru. Są to niewielkie lasy gospodarcze zbudowane podstawowo z sosny, olszy, rzadziej brzozy i osiki. Większe kompleksy leśne znajdują się w otoczeniu przedmiotowego obszaru.

Tereny zabudowy są skupione przede wszystkim w środkowej części omawianego obszaru. Znajdują się tu dwie miejscowości - Luberadź i Kałki - o zwartej zabudowie. We wsiach tych dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. W sołectwach Młock-Kopacze, Baraniec i Luberadzyk, usytuowanych w północnej i południowej części obszaru opracowania, zabudowa ma charakter rozproszony. Są to podstawowo zabudowania zagrodowe. Lokalnie na całym obszarze opracowania występuje również zabudowa letniskowa. Zabudowa o funkcjach usługowych występuje w sołectwach Luberadź i Kałki.

Rys. 1. Położenie obszaru opracowania w sołectwach Młock-Kopacze, Baraniec, Kałki, Luberadź i Luberadzyk (mapa nie przedstawia aktualnego stanu zagospodarowania i użytkowania terenu, granice opracowania wskazano czerwoną, przerywaną linią)

źródło mapy topograficznej w skali 1:10 000: strona www.geoportal.gov.pl

Analizowany obszar przecinają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Obszar Planu nie jest natomiast położony w obrębie stref kontrolowanych od gazociągów wysokiego ciśnienia, stref od cementarza oraz stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Dominująca część opracowania, poza częścią północno-wschodnią, znajduje się w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Ponadto w obszarze opracowania znajdują się dwa dęby szypułkowe - drzewa będące pomnikami przyrody.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

W rozdziale 6 i 10 (informacje oznaczone kursywą) przedstawiono zmiany jakie zaszły w wyniku obecnego użytkowania i zagospodarowania obszaru Planu i terenów z nim sąsiadujących. W obrębie przedmiotowego obszaru nie obowiązują plany miejscowe, na podstawie których możliwe byłoby wprowadzenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z powyższym zmiany stanu środowiska mogą wynikać z kumulowania się istniejących problemów lub cech pozytywnych, bądź mogą być spowodowane bezpośrednimi przekształceniami antropogenicznymi związanymi z możliwością wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu lub innych decyzji administracyjnych, w tym niezwiązanych z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, takich jak decyzje wynikające ze specustaw pozwalające m.in. realizować budowę dróg i infrastruktury technicznej. Należy podkreślić, iż decyzje te nie muszą najczęściej być zgodne z ustaleniami kierunkowymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

gminy Ojrzeń. Muszą natomiast uwzględniać przepisy odrębne. W ramach procedury wydawania decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego nie jest możliwa m.in. lokalizacja budynków na gruntach leśnych oraz gruntach rolnych wysokich klas bonitacyjnych (poza zabudową związaną z gospodarką rolną). Ponadto wydając decyzję na zmianę zagospodarowania należy uwzględnić ochronę wynikającą z położenia części obszaru w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu (w tym m.in. zakaz zabudowy terenów położonych w odległości 50 m od zbiorników wodnych, zakaz likwidacji zadrzewień śródpolnych itp.), ochronę drzew stanowiących pomniki przyrody oraz ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych. Ograniczona jest również lokalizacja zabudowy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, zwłaszcza tam gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków (na analizowanym obszarze brak jest takiej sieci). A zatem możliwe zmiany zagospodarowania obszaru Planu, jak i przekształcenia stanu środowiska wynikające z tych zmian, są lokalnie ograniczone.

Zmiany w zagospodarowaniu spowodowane wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy dotyczyć mogą więc terenów otwartych - rolnych (podstawowo średnich i niskich klas bonitacyjnych) usytuowanych na równinie sandrowej, położonych w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, poza ww. obszarami, gdzie zabudowa nie jest dozwolona. Na tych terenach może zostać zrealizowana przede wszystkim zabudowa związana z produkcją rolną, w tym zabudowa zagrodowa, a także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub rekreacyjna, jako kontynuacja istniejących w sąsiedztwie funkcji terenów (już obecnie na analizowanym obszarze wydano szereg decyzji o warunkach zabudowy na tego typu budynki, których część nie została jeszcze zrealizowana).

W wyniku opisanych wyżej, możliwych do wprowadzenia, zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenów otwartych, spowodowanych wydawaniem decyzji administracyjnych, mogą nastąpić lokalnie zmiany stanu i funkcjonowania elementów środowiska w zakresie:

- dalszego ograniczenia retencji naturalnej i zwiększenia odpływu powierzchniowego spowodowanego zwiększeniem intensywności zabudowy w tym rejonie gminy oraz niekontrolowanym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- likwidacji istniejącej, głównie sezonowej szaty roślinnej i lokalnie zastąpienie jej nowymi, stałymi nasadzeniami roślinności urządzonej, w tym obcej dla rodzimych siedlisk,
- ukształtowania powierzchni terenu (wyrównywanie i nasypywanie gruntu) - w niewielkim zakresie ze względu na korzystne ukształtowanie terenów do celów budowlanych, a także na położenie dużej części obszaru opracowania w NOChK, gdzie obowiązuje zakaz przekształceń rzeźby terenu,
- struktury gruntów, spowodowane pracami budowlanymi (ubijanie i wymieszanie gruntu),
- możliwego niewielkiego pogorszenia warunków sanitarnych atmosfery związanego z indywidualnym zaopatrzeniem w ciepło (obecnie szereg przepisów, w tym obowiązująca w województwie mazowieckim uchwała antysmogowa, ograniczają użytkowanie paliw i kotłów stwarzających największe ryzyko zanieczyszczeń powietrza),
- niewielkiego zwiększenia emisji zanieczyszczeń i hałasu na drogach spowodowanego wzrostem liczby pojazdów w związku z pojawieniem się nowych terenów zabudowy,
- zwiększenia poboru wód podziemnych, ilości powstających na tych obszarach ścieków bytowych i rolniczych, a także zwiększenia produkowanych odpadów stałych - w wariancie negatywnym, w przypadku wyboru niekorzystnych dla środowiska rozwiązań technicznych, zespół tych czynników mógłby niekorzystnie wpływać na lokalny bilans wód gruntowych oraz jakość wód i gleb,
- ograniczenia obszaru bytowania i migracji zwierząt, w tym przzerwania ich głównych szlaków przemieszczania się, a także przerwanie szlaków dyspersji gatunków roślin i grzybów, spowodowane wzrostem ilości obszarów zabudowanych i wzrostem liczby pojazdów na drogach,
- pogorszenia walorów krajobrazu kulturowego, m.in. ze względu na stosowanie jaskrawej kolorystyki na elewacjach i dachach budynków.

Podsumowując, na terenach, gdzie brak jest istotnych ograniczeń w zagospodarowaniu, nieprzyjęcie aktu prawa miejscowego regulującego sposób zagospodarowania wywołać może przede wszystkim skutki negatywne, najczęściej o średnim poziomie oddziaływania.

Opisane oddziaływanie potencjalnych, nowych terenów zabudowy, ze względu na stosunkowo nieduży presję urbanizacyjną będą obejmowały nieduży obszar opracowania. Dominująca część tego

obszaru, w tym tereny pokryte przez lasy i zbudowane z gruntów wysokich klas bonitacyjnych, będą nadal użytkowane w dotychczasowy sposób. Na terenach tych nie przewiduje się zasadniczych zmian stanu środowiska, w stosunku do stanu opisanego w rozdziale 10.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy stanu i funkcjonowania środowiska, w związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym przedstawieniem przeprowadzonych analiz.

Większość występujących w obszarze opracowania problemów należy zaliczyć do mało lub umiarkowanie znaczących. Najistotniejsze zagrożenia antropogeniczne dla środowiska wynikają z położenia tego obszaru w krajobrazie przekształconym przez człowieka – rolniczym, poprzecinanym drogami i terenami zabudowy. W wyniku działalności człowieka nastąpiła zmiana naturalnego sposobu użytkowania terenu, a co z tym związane m.in. zmiany składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych i zwierząt (występowanie zbiorowisk typowo antropogenicznych, głównie monokultur sezonowych, utratę wielu naturalnych pierwotnych siedlisk przyrodniczych stwarzających warunki do bytowania szeregu gatunków zwierząt związanych z takimi zbiorowiskami), lokalne zmiany profilu glebowego, hydrogeologiczne i hydrograficzne, a także co również z tym związane przekształcenia jakości środowiska. Do zagrożeń środowiska wynikających z działalności człowieka w rejonie obszaru opracowania należy zaliczyć:

- przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowo-wodnych wynikające z położenia tego terenu w obszarze w dużej mierze pozbawionym stałej roślinności i stale uprawianym (pozbawionym w dużej części warstwy próchnicznej mającej zdolność retencjonowania wód), a także lokalnie zabudowanym oraz wynikające z wyprostowania koryta rzeki Łydyni na odcinku przepływającym przez obszar Planu oraz funkcjonowania stawów i rowów melioracyjnych. Zespół tych czynników powoduje szybszy odpływ wód opadowych z obszaru opracowania, osuszenie lokalnych torfowisk, a co za tym idzie zmniejszenie ich zdolności retencyjnych, emisję dwutlenku węgla do powietrza z rozkładających się szczątków roślinnych magazynowanych od setek lat i zwiększenie spływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych; zmiany składu gatunkowego roślinności, w tym na znacznej części terenu opracowania brak roślinności, która odgrywałaby istotne znaczenie w retencjonowaniu wody i procesach fitoremediacji;
- zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem, w obszarze gminy, zbiorczej kanalizacji sanitarnej, a także w związku z wykorzystaniem rolniczym gruntów. Szczególne zagrożenie dla wód stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar spłukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu, których znaczne stężenie występuje w wodach rzeki Łydyni, w zlewni której znajduje się obszar opracowania, powodując jej zły stan). Istotnym faktem jest również użytkowanie rolnicze doliny Łydyni, w tym likwidacja roślinności nadwodnej na rzecz pastwisk i tym samym likwidacja zbiorowisk denitryfikujących związki azotu;
- wg kryterium ochrony zdrowia okresowo podwyższony poziom zanieczyszczenia powietrza w gminie benzo(a)pirenem w pyłe oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego wg kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin ozonem. Przyczyną podwyższonego poziomu zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja) oraz napływ zanieczyszczeń, a w mniejszym stopniu emisja z terenów komunikacji. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a także z warunkami meteorologicznymi m.in. ze wzrostem temperatur związanych z silnym nagrzewaniem się powierzchni sztucznych, a nawet niskich muraw, czy terenów upraw, które to tereny szybko oddają ciepło (obszarami, które skutecznie zapobiegają przegrzewaniu są lasy liściaste oraz obszary z wysokim poziomem wód gruntowych i wody powierzchniowe);
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne, wzdłuż linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym powinny zostać ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń. Dokument ten został jednak sporządzony prawie 20 lat temu, w związku z powyższym nie zawiera wszystkich aktualnych wytycznych. Z tego względu w niniejszym rozdziale przeanalizowano wytyczne z zakresu ochrony środowiska „**Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego**” (PZPW) przyjętego przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 22/18 na posiedzeniu 19 grudnia 2018 r. Powyższy dokument stanowi kompleksową koncepcję działania na rzecz długotrwałego rozwoju regionu uwzględniając cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W zakresie kształtowania systemu ochrony przyrody w PZPW wskazano m.in.: utrzymanie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów cennych przyrodniczo, zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody; przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji na obszary chronione; uwzględnianie zapisów wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych sporządzanych dla obszarów objętych ochroną prawną; właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi i gospodarczymi na obszarach objętych ochroną prawną; przeciwdziałanie wszelkim negatywnym wpływom na siedliska roślin i zwierząt; wdrażanie koncepcji zielonej i błękitnej infrastruktury poprzez kształtowanie spójnego systemu ekologicznego województwa.

W zakresie ochrony bioróżnorodności i krajobrazu w PZPW wskazano m.in.: zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych (dolin rzecznych, leśnych, łąkowych, śródpolnych, itp.), decydujących w znacznej mierze o walorach krajobrazowych województwa; ochronę krajobrazu województwa mazowieckiego (przyrodniczego, kulturowego lub o znaczeniu historycznym), ograniczenie działań negatywnie wpływających na walory krajobrazowe; renaturalizacja siedlisk na obszarach cennych przyrodniczo i rewitalizację terenów zdegradowanych; wprowadzenie ochrony prawnej korytarzy ekologicznych; **ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszary cenne przyrodniczo, w tym stanowiące szlaki migracyjne zwierząt**; sporządzenie audytu krajobrazowego województwa, w tym wyznaczenie krajobrazów priorytetowych; prowadzenie wspólnych działań z sąsiednimi województwami na obszarach położonych na styku województw, w szczególności w zakresie ochrony bioróżnorodności i ochrony krajobrazu.

W zakresie ochrony lasów w PZPW wskazano m.in.: zwiększanie lesistości województwa zgodnie z Programem zwiększania lesistości dla województwa mazowieckiego do roku 2020 oraz przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez leśne zagospodarowanie gruntów o najniższej przydatności dla rolnictwa i w ramach rekultywacji nieużytków; ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

W zakresie ochrony gleb w PZPW wskazano m.in.: przeciwdziałanie presji urbanizacyjnej na najcenniejsze i najbardziej produktywne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej; przeciwdziałanie erozji wietrznej poprzez leśne zagospodarowanie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz wprowadzanie zadrzewień śródpolnych; wdrażanie działań na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych dla rolnictwa m.in. poprzez zwiększanie retencji wodnej obszaru.

W zakresie ochrony wód w PZPW wskazano m.in.: zwiększanie retencji wodnej województwa poprzez m.in. budowę małych zbiorników wodnych, piętrenie wody w ciekach i jeziorach, przebudowę rowów i kanałów, retencję wód opadowych oraz właściwe kształtowanie struktury terenów rolnych, leśnych i tworzenie roślinnych stref ochronnych w dokumentach planistycznych gmin; ochronę głównych zbiorników wód podziemnych i stref ochronnych ujęć wód (powierzchniowych i podziemnych); **ochronę naturalnych elementów przyrodniczych (m.in. starorzeczy, torfowisk, bagien, stawów, oczek wodnych)**; zapewnienie drożności rzek dla ryb dwuśrodowiskowych; renaturalizację zmienionych antropogenicznie odcinków rzek i dolin zalewowych; ochronę obszarów źródliskowych; dążenie do zapewnienia kompleksowej ochrony obszarów zlewniowych rzek; zagospodarowanie brzegów rzek, głównie Wisły, zgodnie z wymogami ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego.

W zakresie poprawy jakości powietrza w PZPW wskazano m.in.: rozbudowę centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą, zamianę paliw na niskoemisyjne oraz rozwój odnawialnych źródeł energii, a także dalsze ograniczanie emisji z transportu drogowego.

W zakresie poprawy jakości klimatu akustycznego w PZPW wskazano m.in.: dążenie do minimalizacji negatywnych oddziaływań planowanych inwestycji na środowisko poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik i rozwiązań planistycznych.

W zakresie ochrony krajobrazów kulturowych w PZPW wskazano m.in.: przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji i rurbanizacji; wzmacnianie przestrzennych walorów obiektów oraz układów przestrzennych (w tym obiektów i obszarów przemysłowych) poprzez rewitalizację, restaurację oraz rekultywację; ochronę, rewitalizację i rewaloryzację obiektów i obszarów historycznych (zwłaszcza architektury drewnianej i przemysłowej, dworskiej, obronnej, dorobku nauki i techniki) w tym zabytków mających znaczenie symboliczne; odbudowę i rekonstrukcję dóbr należących do światowego i krajowego dziedzictwa po zniszczeniu w wyniku konfliktów zbrojnych lub katastrof spowodowanych zagrożeniami naturalnymi; wykorzystanie sieci miast historycznych oraz atrakcji krajobrazowo architektonicznych m.in. dla wyznaczania szlaków turystyki kulturowej; tworzenie muzeów; ochronę regionów etnograficznych oraz krain historycznych, jako cennych i charakterystycznych krajobrazów kulturowych, również jako element współpracy oraz rozwoju powiązań z sąsiadującymi województwami.

W zakresie złóż kopaliny w PZPW wskazano m.in.: szczególną ochronę udokumentowanych złóż ważnych dla zabezpieczenia potrzeb i bezpieczeństwa surowcowego o znaczeniu krajowym i regionalnym, wspieranie prac związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem surowców energetycznych.

W zakresie zrównoważonego kształtowania rolniczej przestrzeni w PZPW wskazano m.in.: przeciwdziałanie nadmiernemu przeznaczaniu gruntów rolnych na inne cele z uwzględnieniem struktury użytków rolnych oraz uwzględnianie położenia i sąsiedztwa w procesie decyzyjnym; ograniczanie przeznaczania najlepszych gleb pod uprawy roślin energetycznych; zachowywanie funkcji towarzyszących produkcji żywności, m.in.: utrzymywanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego, zachowywanie wolnych przestrzeni użytkowanych rolniczo, utrzymywanie trwałych użytków zielonych dla ochrony bioróżnorodności; wzmacnianie wykształconych kierunków produkcji rolniczej oraz zwiększanie towarowości gospodarstw rolnych w celu utrzymania wysokiego poziomu i jakości produkcji rolniczej tych obszarów; upowszechnianie działań rolno-środowiskowo-klimatycznych zapewniających rozwój gospodarki rolnej zintegrowanej z ochroną zasobów i walorów przyrodniczych, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego; działania na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych dla rolnictwa m.in. poprzez budowę i renowację infrastruktury nawadniającej i odwadniającej; upowszechnienie działań polegających na wdrożeniu zapisów Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, tzw. programu azotanowego.

W zakresie kształtowania atrakcyjności turystycznej i około turystycznej w PZPW wskazano m.in.: rozwój stref rekreacji oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej; rozwój zagospodarowania turystycznego zbiorników wodnych oraz rzek regionu wraz z otoczeniem; rozwój ponadlokalnych przestrzeni turystycznych; kształtowanie zintegrowanej sieci tras i szlaków turystycznych, w tym kulturowych, oraz powiązanie ich z trasami i szlakami województw sąsiednich; rozwój infrastruktury towarzyszącej dla tras i szlaków turystycznych; podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów zabytkowych, w tym przemysłowych, elementów dziedzictwa kulturowego i kultu religijnego oraz obiektów kultury i ich wykorzystanie na cele turystyczne; rozbudowę i modernizację wyspecjalizowanej infrastruktury konferencyjno-kongresowej, wystawienniczej i biznesowej; rozwój ośrodków rekreacji wodnej z towarzyszącym im zapleczem (m.in. porty, przystanie, stacje, ośrodki turystyki wodnej) w sąsiedztwie rzek i zbiorników wodnych; budowę i rozwój infrastruktury do uprawiania sportów zimowych; rozwój kompleksów wypoczynkowych, rekreacyjnych i centrów wypoczynku na terenach atrakcyjnych turystycznie; rozwój infrastruktury turystyki prozdrowotnej (spa i wellness) oraz medycznej; rozwój i wykorzystanie potencjału wód geotermalnych oraz mikroklimatu kompleksów lasów sosnowych; zapewnienie właściwego poziomu dostępności komunikacyjnej do atrakcji turystycznych; wykorzystanie rzek jako turystycznych szlaków wodnych, przepraw promowych i tras tramwajów wodnych.

W PZPW wskazano działania na rzecz zapobiegania zagrożeniom naturalnym w m.in.: uwzględnianie map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego, planów zarządzania ryzykiem powodziowym a także Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Środkowej Wisły;

przeciwdziałanie wystąpieniu skutków powodzi i suszy; realizację inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej przewidzianych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz działań strategicznych ujętych w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Wisły; utrzymanie oraz zwiększanie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni poprzez m.in.: zmniejszanie odpływu wód opadowych i roztopowych ze zlewni, zwiększenie różnych form retencji wodnej (budowa zbiorników retencyjnych wraz z budowlami hydrotechnicznymi, zwiększanie lesistości, odtwarzanie terenów wodno-błotnych, przywracanie naturalnego charakteru cieków i naturalnych przepływów wód, tworzenie polderów zalewowych); zapewnienie wysokiego stopnia zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych w zakresie zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych związanych z głównymi rzekami regionu; ograniczanie zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zwiększanie bezpieczeństwa powodziowego terenów o intensywnym zagospodarowaniu oraz obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, obiektów użyteczności publicznej, stanowiących cenne dziedzictwo kulturowe, itp.; zwiększanie wykorzystania wód opadowych i roztopowych.

W zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i oczyszczania ścieków w PZPW wskazano m.in. wspieranie budowy i rozbudowy systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w małych miastach i na obszarach wiejskich, szczególnie w zwartych systemach osadniczych (stosowanie zasady „skojarzonego działania” w stosunku do zadań dotyczących wodociągownictwa i kanalizacji); wyposażenie w oczyszczalnie ścieków i kanalizacje jednostek osadniczych o skupionej zabudowie o równoważnej liczbie mieszkańców od 2 000 do 15 000; sukcesywną sanitację terenów o zabudowie rozproszonej na obszarach wiejskich i miejskich (przydomowe oczyszczalnie ścieków lub wywożenie ścieków przy zapewnieniu ich oczyszczenia); budowę ochronnego systemu kanalizacyjnego wokół zbiorników wodnych, a także rzek wykorzystywanych w celach rekreacyjnych i kąpieliskowych oraz budowę systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków deszczowych z terenów zurbanizowanych, głównych tras komunikacyjnych i obszarów przemysłowych.

W ww. PZPW wskazuje się m.in. na utrzymanie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów cennych przyrodniczo, zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody.

W gminie Ojrzeń nie wyłoniono obszarów sieci Natura 2000, a w obszarze Planu nie występują również inne formy ochrony przyrody. Najbliższy obszar sieci Natura 2000 znajduje się w odległości około 18 km od granicy Planu w gminie Płońsk – jest to Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Aleja Pachnicowa (kod obszaru PLH140054). W skład ww. SOOS wchodzi 730-metrowy fragment drogi powiatowej z pobocznymi między miejscowościami Strachowo a Dalanówek położony w otoczeniu pól uprawnych i łąk. Ochronie w tym obszarze podlega chrząszcz – pachnica dębowa związany z obecnością przydrożnej alei ogławianych wierzb. Jest to gatunek reliktowy związany z obecnością lasów pierwotnych ze starymi, dziuplastymi drzewami.

9.2. Problematyka ochrony środowiska w Planie miejscowym

Realizacją opisaną w rozdziale 9.1. polityki ochrony środowiska jest zachowanie w Planie, w dominującej części, dotychczasowego użytkowania rolnego i leśnego oraz na wybranych gruntach rolnych niskich klas bonitacyjnych przylegających do kompleksów leśnych wskazanie możliwości wprowadzenia zalesień. Nowe tereny zabudowy wprowadzono podstawowo w sąsiedztwie już istniejących, nie dopuszczając do zabudowy obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów gruntów wysokich klas bonitacyjnych, a także obszarów cennych przyrodniczo położonych w obniżeniach terenowych. Ustalenia Planu realizują więc wskazaną w PZPW politykę przeciwdziałania nadmiernemu przeznaczeniu gruntów rolnych na inne cele niż rolnicze uwzględniając strukturę użytków rolnych oraz ich położenie i sąsiedztwo, ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszary cenne przyrodniczo, zwiększania lesistości, czy przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi.

W Planie wskazano, iż część jego obszaru położona jest w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, a na jego terenie znajdują się dwa pomniki przyrody oraz określono obowiązek przestrzegania przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody dla ww. Obszaru i obiektów. Ponadto wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi, w tym uwzględniające cele ochrony środowiska omówione w rozdziale 9.1.:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem:
 - przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko bezpośrednio związanych z rolnictwem na terenach oznaczonych symbolem literowym RM,

- inwestycji celu publicznego lub bezpośrednio związanych z rolnictwem z zakresu uzbrojenia terenu i urządzeń wodnych;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- ustalono, iż oddziaływanie instalacji realizowanych na poszczególnych terenach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny, przy czym powyższy zakaz nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:
 - wskazano obowiązek przestrzegania zasady odprowadzanie ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego (w szczególności art. 75 i 77 ww. ustawy);
 - ustalono odprowadzanie ścieków bytowych planowaną siecią kanalizacji sanitarnej do gminnej oczyszczalni ścieków, a w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacji sanitarnej do przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych (a następnie transport ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem Planu);
 - ustalono odprowadzenia wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych lub rowów przepuszczalnych, oraz dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych terenów dróg do otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacyjnych odprowadzających te wody do wód powierzchniowych;
 - wskazano obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego;
 - wskazano gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony przed hałasem ustalono obowiązek traktowania terenów oznaczonych symbolami: U jako terenów „pod budynkami związanymi ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”, MN, MNU, MNL, RM jako terenów „pod zabudowę mieszkaniową”, ML jako terenów „na cele rekreacyjno-wypoczynkowe” w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska;
- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego ustalono zaopatrzenie w ciepło budynków z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem gazu ziemnego, gazu płynnego, energii elektrycznej, a także dopuszczono zastosowanie innych rodzajów instalacji i paliw konwencjonalnych niż wyżej wymienione zgodnie z przepisami odrębnymi lub zaopatrzenie w ciepło budynków z sieci ciepłowniczej zasilanej z urządzeń ciepłowniczych zlokalizowanych poza obszarem Planu, po ich zrealizowaniu. Dopuszczono również zasilanie w energię elektryczną oraz ciepło z indywidualnych instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, przy czym w obszarze Planu zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii: o mocy przekraczającej 100 kW; z biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów; wykorzystujących energię wiatru, z wyłączeniem urządzeń o mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych;
- w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono strefy potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, wskazane na rysunku Planu w terenach z możliwością lokalizacji budynków. W obrębie stref potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- w zakresie ochrony zdrowia ludzi m.in. ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych w oparciu o komunalne urządzenia i sieci zaopatrzenia w wodę poprzez sieć wodociągową, tymczasowo, w razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej, dopuszczono do czasu realizacji tej sieci, budowę i ujmowanie wody z indywidualnych ujęć wody;
- w zakresie ochrony i kształtowania funkcjonowania przyrodniczego ustalono zachowanie dominującej części terenów otwartych (w tym w dolinie Łydyny i jej dopływów oraz w obniżeniach terenowych), dominującej części terenów lasów oraz dopuszczono zalesienia na gruntach rolnych niskich klas bonitacyjnych i o niskim poziomie wód gruntowych, przylegających do dużych kompleksów leśnych.

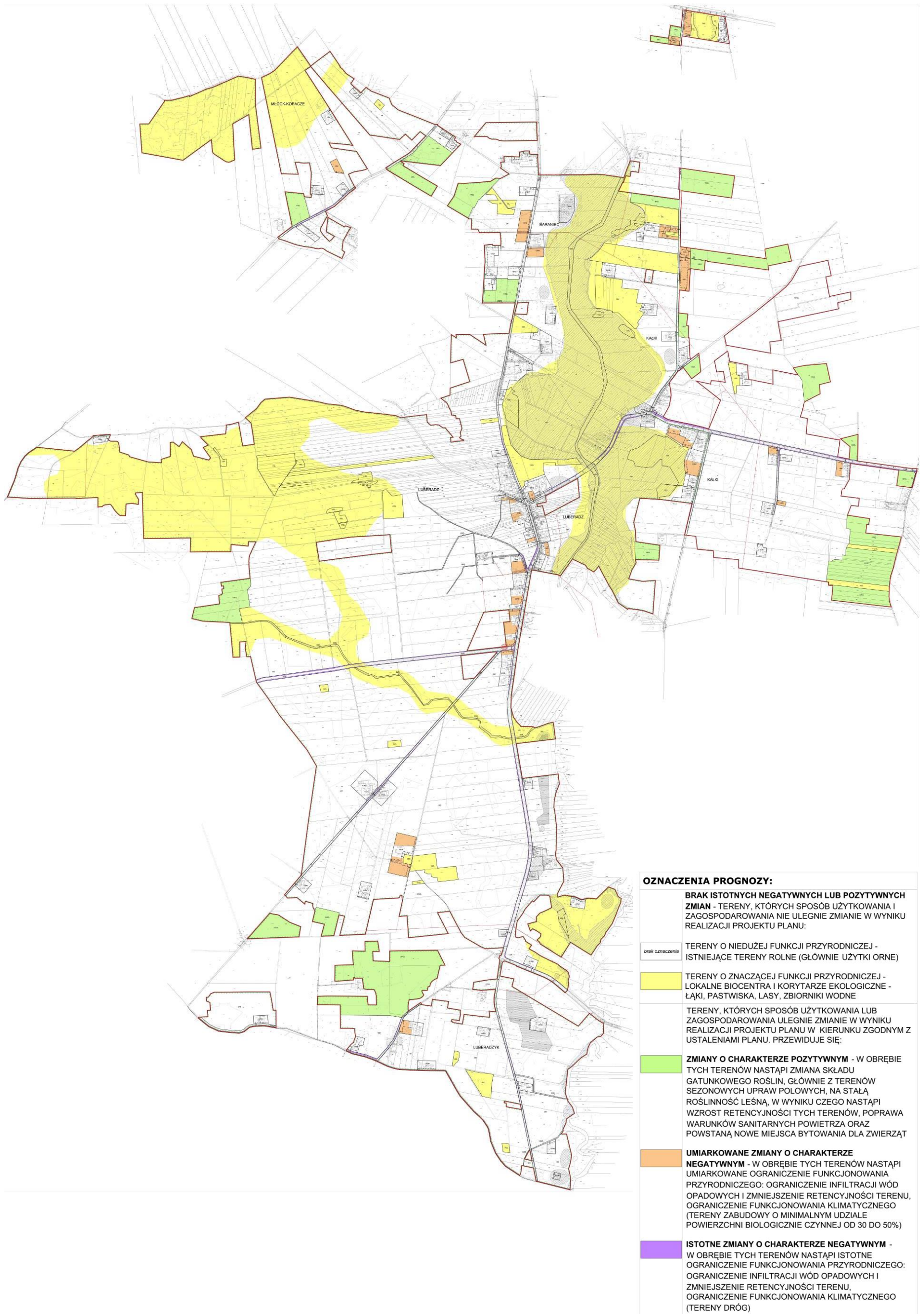
Na terenach zabudowy ustalono zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych na poziomie:

- 70% na terenach zabudowy letniskowej - ML
- 60% na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy letniskowej - MNL
- 50% na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN
- 45% na terenie zabudowy usługowej - 2U i terenie infrastruktury technicznej – wodociągów - W
- 40% na terenach zabudowy zagrodowej - RM
- 30% na terenach zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej - 1U, MNU.

Biorąc pod uwagę ustalenia Planu w terenach R, RZL, ZL, WS i WR nie dopuszczono zagospodarowania, które mogłoby spowodować zasadniczą redukcję powierzchni biologicznie czynnej, zaś w terenach komunikacji - KDZ, KDD, KD, KDW, może dojść do zupełnej redukcji tej powierzchni.

Część terenów w obszarze Planu jest zabudowana i pokryta materiałami nieprzepuszczalnymi. Nowe, wyznaczone obecnie sporządzanym Planem, tereny zabudowy zajmują powierzchnię około 10,5 ha (tj. stanowią około 1,1% powierzchni Planu), a tereny komunikacji zajmują około 5,2 ha (tj. stanowią około 0,6% powierzchni Planu). Na tych terenach możliwa jest redukcja powierzchni biologicznie czynnej (zgodnie z ww. wskaźnikami) łącznie na poziomie około 11 ha, tj. w obszarze stanowiącym około 1,2% powierzchni Planu. Redukcja tej powierzchni możliwa jest również w terenach już częściowo zabudowanych, ale gdzie Plan dopuszcza dalszą intensyfikację zabudowy. Można więc założyć, iż w obszarze Planu maksymalnie może dojść do redukcji tej powierzchni do 1,5% w stosunku do stanu istniejącego.

Rys. 2. Przewidywane istotne zmiany stanu i funkcjonowania środowiska w obszarze Planu oraz wskazanie uwzględnienia celów ochrony środowiska wyznaczonych w dokumentach wyższego rzędu

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY)

10.1. Wpływ projektu Planu na elementy środowiska

Ukształtowanie powierzchni terenu, gleby, kopaliny

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej: Wysoczyzna Ciechanowska (318.64), położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej (318.6), wchodzącej w skład podprowincji Niziny Środkowopolskie (318). Wysoczyzna Ciechanowska stanowi falistą równinę urozmaiconą ostańcami wzgórz morenowych i kemów, rozciętą dolinami dopływów Narwi i Wkry.

W obszarze opracowania można wyróżnić kilka jednostek geomorfologicznych. Północną część obszaru opracowania rozcina dolina Łydyni z wyodrębnionymi lokalnie tarasami akumulacji zalewowej. Dolina wciną się w równinę sandrową położoną po obu jej stronach. Skarpa doliny Łydyni ma od ok. 3 do 6 m wysokości. Lokalnie w okolicach miejscowości Kalki i Luberadź spadki są dość duże, w części północnej opracowania krawędź doliny jest mniej wyraźna. Dolina Łydyni w części południowej opracowania przylega od strony wschodniej, jedynie lokalnie w tej części obszaru znajdują się peryferyjne części tej doliny.

Dolina Łydyni w rejonie opracowania położona jest średnio na wysokości 95-98 m npm. Tereny usytuowane na równinie sandrowej położone są zaś średnio na wysokości 98-108 m npm. Poza krawędzią doliny Łydyni grunty łagodnie opadają w kierunku tej rzeki.

Rzeźba terenu nie została w tym rejonie w sposób istotny przekształcona antropogenicznie. Niewielkie odkształcenia mogły powstać w wyniku prowadzenia prac polowych, a także realizacji dróg, infrastruktury technicznej oraz zabudowań. W wyniku tych działań powstały niewielkie nasypy i wykopy antropogeniczne. W części północnej przy drodze Młock – Ojrzeń znajduje się dawne wyrobisko piasku i żwiru obecnie wypełnione wodą o powierzchni około 1,5 ha. Pod względem ukształtowania terenu formą wyróżniającą się w krajobrazie jest skarpa doliny Łydyni. Pozostałe formy rzeźby terenu nie odgrywają znaczącej roli w krajobrazie, bądź nie zmniejszają przydatności terenu dla zabudowy.

Wg Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Sochocin - 408 i Gąsocin - 409) najstarszymi osadami powierzchniowymi w obszarze opracowania są piaski i żwiry wodnolodowcowe, miejscami zastoiskowe oraz żwiry i piaski, miejscami gliny lodowcowe. Są to utwory zlodowacenia środkowo-polskiego, warty, stadiatu środkowego. Pokrywają one podstawowo obszar równiny sandrowej. Żwiry i piaski, miejscami gliny lodowcowe, a także gliny zwalowe i głązy w obszarze opracowania występują w kilku płatach po lewej stronie doliny Łydyni i charakteryzują się niewielką miąższością (od ok. 2 do ok. 3 m). Piaski i żwiry wodnolodowcowe, miejscami zastoiskowe, to piaski drobno- średnio- i gruboziarniste, miąższość ich jest różna od 2 do 5 m, pokrywają one znaczną część opracowania.

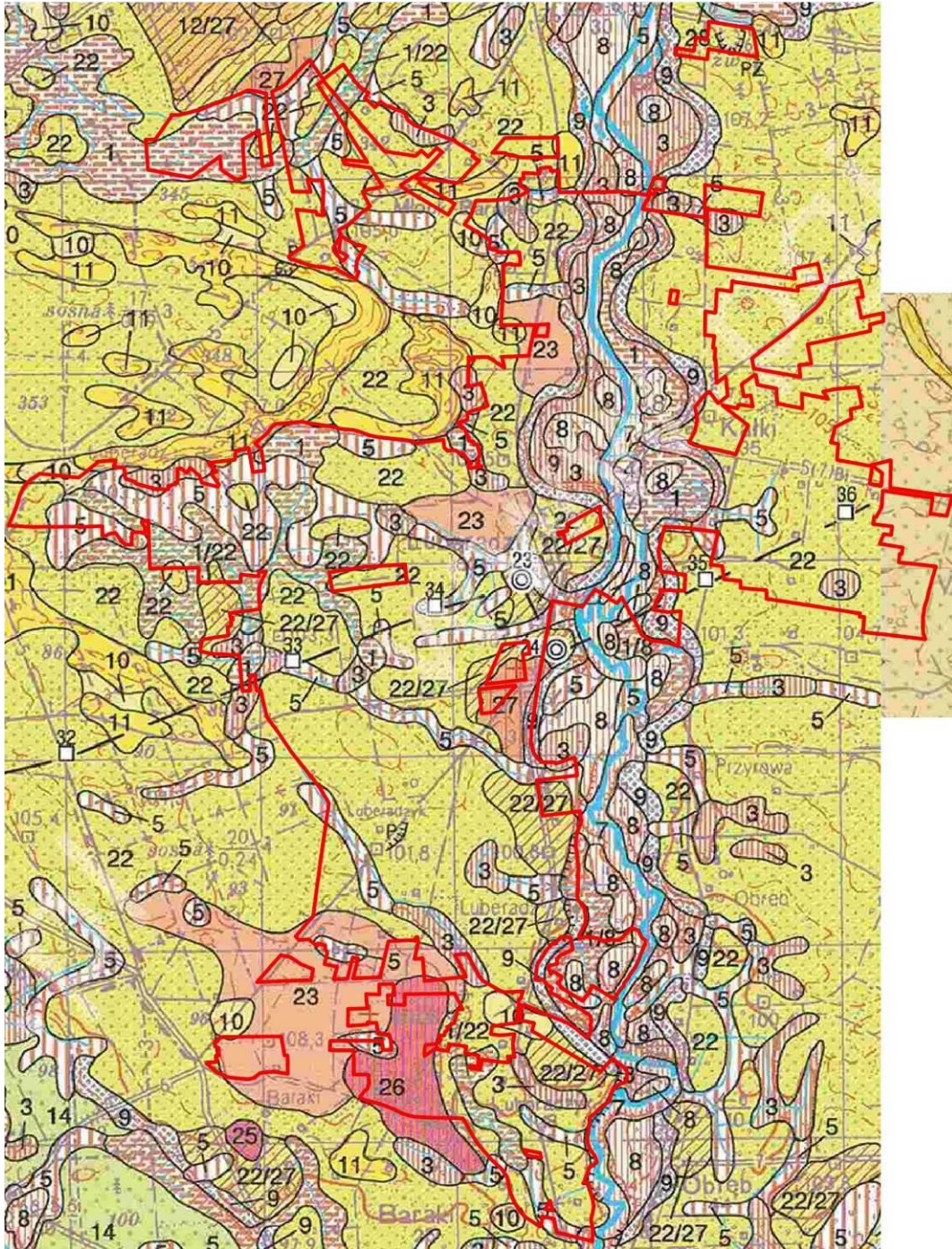
Dolinę Łydyni i jej dopływów oraz zagłębienia bezodpływowe wypełniają zaś podstawowo utwory holeceńskie: torfy, torfy na pisakach i żwirach tarasów zalewowych, namuły torfiaste, piaski i piaski pyłowate rzeczne, namuły piaszczyste i piaski humusowe den dolinnych oraz zagłębien okresowo przepływowych, piaski i żwiry rzeczne oraz piaski eoliczne. Duża część z tych utworów to gleby organiczne. Należą do nich m.in. torfy niskie. Torfy wypełniają starorzecza i zagłębienia bezodpływowe a ich miąższość wynosi najczęściej od 0,6 do 1,5 m. Namuły torfiaste to zaś osady organiczno-mineralne pochodzące z silnie piaszczystych torfów występują na obrzeżach torfowisk i w niektórych zagłębieniach okresowo przepływowych ich miąższość oscyluje między 1,5 a 3 m. Frakcję powodziową reprezentują piaski i piaski pyłowate. Najniższe partie dolin pokrywają zaś namuły piaszczyste i piaski humusowe. Wyższe zaś części doliny budują piaski i żwiry rzeczne.

Czwartorzęd nierozdzielony na przedmiotowym obszarze reprezentują piaski i gliny deluwialne stanowiące najczęściej niższą partię stokową skarpy doliny Łydyni. Są to piaski różnoziarniste ze żwirem i gliną.

Opisane utwory charakteryzują się zróżnicowanymi warunkami budowlanymi. Obszary gruntów wodnolodowcowych i lodowcowych piaszczystych i żwirowych charakteryzują się dobrymi warunkami budowlanymi. Dominują one na równinie sandrowej. Gruntami o niekorzystnych warunkach budowlanych są utwory wypełniające dno dolin rzecznych oraz zagłębienia bezodpływowe (torfy, namuły torfiaste, piaski zawierające dużą ilość humusu).

Pierwotna budowa geologiczna tego terenu uległa niedużej zmianie pod wpływem procesów urbanizacyjnych - lokalnie powstały nasypy i wykopy gruntów przepuszczalnych (piasków i żwirów) związane z realizacją dróg i terenów zabudowy. W północnej części obszaru, przy drodze Młock – Ojrzeń budowa geologiczna została zmieniona w wyniku eksploatacji w tym rejonie piasków i żwirów. Wraz z uregulowaniem koryta rzeki Łydyni nastąpił szybszy odpływ wód opadowych, co spowodowało okresowe osuszanie terenów dolinnych i mineralizację gleb organicznych.

Rys. 3. Fragment szczegółowej mapy geologicznej, ark. Sochocin i Gąsocin (obszar opracowania został oznaczony czerwoną linią)

	tQ_n	Torfy: na gytiach		eQ	Piaski eoliczne
		na piaskach i żwirach rzecznych tarasów zalewowych 0,5-2,4 m n.p. rzeki		fgQ_{p^3} pzQ_{p^3}	Piaski i żwiry wodnolodowcowe, miejscami zastojkowe: na glinach zwalowych i glazach
		na piaskach i żwirach wodnolodowcowych			
		na piaskach i żwirach wodnolodowcowych, miejscami zastojkowych		$^gQ_{p^3}$ zpQ_{p^3}	Żwiry i piaski, miejscami gliny lodowcowe
				$^gQ_{p^3}$ zgQ_{p^3}	Żwiry, glazy i piaski, miejscami gliny zwalowe, moran martwego lodu
	nrQ_n	Namuly torfiaste		$^gQ_{p^3}$ $gorglQ_{p^3}$	Gliny zwalowe i glazy:
	fmsQ_n	Piaski i piaski pyłowate rzeczne (mady)			
	rpQ_n	Namuly piaszczyste i piaski humusowe den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych			
	fpzQ_n	Piaski i żwiry rzeczne nasp, mielizn, koryta i odsypów przelewowych			
	fQ_n pzQ_n	Piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0,5-2,4 m n.p. rzeki: na torfach, namulach torfiastych, mulkach i piaskach jeziorno-rzecznych			
	dpgQ	Piaski i gliny deluwialne:			

źródło mapy geologicznej w skali 1:50 000: PIG

Na terenie opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie zdiagnozowano zagrożenia wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na stosunkowo małe spadki terenu. Nie stwierdzono tu również występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin, obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania tych złóż a także udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla.

W obrębie obszaru opracowania występują grunty rolne głównie o przeciętnych walorach dla gospodarki rolnej - klas bonitacyjnych od IVa do VI. Jedynie w części południowej znajdują się trzy niewielkie płaty gruntów III klasy bonitacyjnej zajmujące łącznie 5,16 ha tj. 0,55% powierzchni omawianego obszaru. Znaczną część gruntów w dolinie Łydyni i zagłębieniu bezodpływowym położonym w północno-zachodniej części obszaru opracowania stanowią grunty zakwalifikowane jako nieużytki (są to najczęściej torfowiska niskie).

Plan adaptuje dominującą część istniejących terenów rolnych i leśnych oraz dopuszcza na części gruntów rolnych zalesienia. Na tych terenach, stanowiących nieco ponad 98% powierzchni Planu, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych zmian rzeźby terenu i struktury gleb spowodowanych realizacją ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego. W przypadku wprowadzenia zalesień na wyznaczonych w Planie terenach oznaczonych symbolem RZL, czasowo (długookresowo), po wprowadzeniu uprawy, a przed jej wycinką i przygotowaniem gruntu do kolejnych nasadzeń, struktura gleby może ulec poprawie w związku z pojawieniem się warstwy próchnicznej w skutek deponowania materii organicznej.

Na pozostałych niecałych 2% powierzchni analizowanego obszaru w Planie wyznaczono nowe tereny zabudowy i poszerzenia dróg podstawowo w obrębie użytków rolnych niskich klas bonitacyjnych na terenie równiny sandrowej. Część poszerzeń istniejących dróg publicznych została również wyznaczona w obrębie gruntów leśnych, do których przylegają istniejące drogi, a także przecina dolinę Łydyni czy jej dopływów. W wyniku zmiany sposobu użytkowania i zagospodarowania, z terenów otwartych, nastąpi trwała likwidacja użytków rolnych i niewielkiej powierzchni gruntów leśnych (warunkiem tej zmiany jest uzyskanie zgody marszałka województwa na zmianę przeznaczenia ww. gruntów). W obrębie planowanych terenów zabudowy i komunikacji, w skutek realizacji nowych obiektów budowlanych dopuszczonych Planem, mogą wystąpić stałe zmiany warunków podłoża, usunięcie warstwy próchnicznej (o ile występuje) oraz zagęszczanie i uszczelnianie gruntów, a także niewielkie zmiany ukształtowania terenu związane m.in. z realizacją infrastruktury technicznej i kształtowaniem niwelety na potrzeby zagospodarowania. Ponieważ w Planie dopuszczono lokalizację nowej zabudowy na terenach o korzystnych warunkach gruntowo-wodnych dla realizacji zabudowy, w związku z powyższym nie przewiduje się potrzeby wymiany gruntu, czy jego nasypywania, a tym samym zmiany dotychczasowego ukształtowania terenu. Dodatkowo na zaplanowanych terenach zabudowy i komunikacji położonych w NOChK, przekształcenia rzeźby terenu powinny być ograniczone do minimum, ponieważ Plan wskazuje nakaz przestrzegania rygorów określonych dla tej formy ochrony przyrody. Jednym z ww. rygorów jest zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczaniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych. Rygor ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego. A zatem zmiany rzeźby terenu wynikające z realizacji ustaleń Planu mogą w obszarze położonych w NOChK dotyczyć przede wszystkim terenów dróg publicznych i infrastruktury technicznej - wodociągów. Na tych terenach mogą wystąpić stałe zmiany niwelety terenu związane z kształtowaniem rzeźby terenu na potrzeby realizacji jezdnii, chodników, naziemnych urządzeń infrastruktury technicznej, a także czasowe zmiany niwelety związane z realizacją infrastruktury podziemnej.

Zdiagnozowane niewielkie przekształcenia rzeźby terenu będą dotyczyć krajobrazu o niewyróżniającej się niwelecie - podstawowo terenów płaskich. Nie przewiduje się lokalizacji nowego zagospodarowania na obszarach odznaczających się wysokimi walorami ukształtowania terenu, w tym na skarpach doliny Łydyni.

W obszarze Planu nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi. Ze względu na istniejące niewielkie spadki terenu, warunki gruntowo-wodne, a także planowane zagospodarowanie nie przewiduje się również, w wyniku realizacji ustaleń Planu, powstania ryzyka ww. ruchów.

Jednym z czynników mających wpływ na ukształtowanie powierzchni ziemi jest składowanie odpadów. Oddziaływanie Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

W związku z brakiem na przedmiotowym terenie udokumentowanych złóż kopalin w prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na ich zasoby i racjonalne wykorzystanie.

Bilans wód podziemnych i powierzchniowych oraz układ hydrograficzny

Dominująca część obszaru opracowania znajduje się w zlewni rzeki Łydyni (JCWP kod RIW200019268699, kod UE PLGW200049). Rzeka Łydynia stanowi oś hydrograficzną gminy Ojrzeń i części obszaru opracowania. Jest to lewostronny dopływ Wkry (JCWP kod RIW200019268599) o całkowitej długości 72 km i powierzchni zlewni 697,9 km². Rzeka przepływa przez środkową część gminy z północnego-wschodu na południowy-zachód. Na teren gminy wpływa w rejonie wsi Kownaty Borowe, a wypływa na południe od wsi Obrąb. Na terenie opracowania koryto rzeki zostało wyprostowane, dopiero poniżej wsi Luberadź (na wschód do południowo-wschodniej granicy opracowania) rzeka ma liczne meandry. Nie mniej w przedmiotowym obszarze licznie występują starorzecza. Cała zaś dolina w okresie silniejszych opadów w dużym stopniu jest podtapiana, stanowi więc obszar naturalnego retencjonowania wód opadowych.

Niewielkie fragmenty obszaru opracowania położone w jego południowo-zachodniej części znajdują się w zlewni rzeki Wkry.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego udostępnionymi 22 października 2020 r. na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w obrębie przedmiotowego terenu w dolinie Łydyni wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią.

Ponadto poza doliną Łydyni, w zachodniej części obszaru opracowania, występują dolinki niewielkich cieków i zagłębienia bezodpływowe charakteryzujące się wysokim poziomem wody gruntowej, zagrożone występowaniem lokalnych podtopień. Lokalnie zagrożenie to jest obecnie zmniejszone w wyniku wybudowania systemu rowów melioracyjnych i stawów, które zbierają nadmiar wód. Należy jednak podkreślić, iż ww. sztuczne zbiorniki wodne zmieniają reżim wodny terenu. Na terenach torfowisk i namulów torfiastych w pierwszej fazie, po wykonaniu melioracji, następuje zwiększenie retencyjności gruntu. W drugiej fazie, gdy zdolność retencyjna gleby zostanie wyczerpana, dodatkowe ilości deszczu czy wód roztopowych spływają szybciej niż przed melioracją, co zwiększa przepływy wód w rzekach, a tym samym zagrożenie powodziowe.

W części północnej, przy drodze Młock – Ojrzeń, znajduje się sztuczny zbiornik wody – wyrobisko poeksploatacyjne wypełnione wodą.

Na stan ilościowy wód w rzekach może mieć wpływ m.in. pobór wody. Dla zaspokojenia potrzeb całej ludności w gminie pobierana jest jednak woda podziemna (w miejscowości Luberadź, poza obszarem opracowania znajduje się jedno z gminnych ujęć wód podziemnych).

Wody opadowe na obszarze Planu zasilają powierzchniowo wody gruntowe oraz wody powierzchniowe – rzekę Łydynię, jej dopływy, starorzecza i rowy melioracyjne. Część wód opadowych może być lokalnie retencjonowana w zagłębieniach bezodpływowych wypełnionych utworami organicznymi i na terenach pokrytych zadrzewieniami. Jednak duża część omawianego terenu zbudowana jest z utworów łatwo-przepuszczalnych (piasków i żwirów) i pokryta jedynie roślinnością sezonową, niską, co powoduje że wody opadowe są intensywnie drenowane przez ciek wodny i szybko odpływają z obszaru opracowania.

Przedmiotowy obszar położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 49 (kod UE: PLGW200049). W obrębie tej części JCWPd (południowej) wyróżniono jeden poziom czwartorzędowy i jedno piętro neogeńskie. Poziom czwartorzędowy tworzą wody moren czołowych i wałów kemowych. Występuje on średnio na głębokości od 5 do 150 m ppt, przy czym jego miąższość może się wahać od 4 do 80 m. Jest to główny poziom użytkowy. Zasilany jest pośrednio z poziomu przypowierzchniowego przez przesączanie wód infiltracyjnych przez osady półprzepuszczalne lub bezpośrednio przez opady atmosferyczne w strefach występowania okien hydrogeologicznych. Bazą drenażu tego poziomu są dopływy Wkry. Zwierciadło poziomu górnego wody układu się współkształtnie do morfologii terenu. Wg Mapy Hydrogeologicznej Polski (ark. Sochocin i Gąsocin) w południowej części obszaru opracowania występuje wysoka wydajność potencjalnych studni wierconych użytkowego poziomu wodonośnego na poziomie od 50 do 120 m³/h (miejscowość Luberadzyk), w środkowej części przedmiotowego obszaru występuje średnia wydajność potencjalnych studni wierconych na poziomie od 30 do 50 m³/h (miejscowości Luberadź i Kałki), zaś w części północnej bardzo niska wydajność potencjalnych studni wierconych poniżej 10 m³/h. W obszarze gminy 98,7% mieszkańców jest obsługiwana z gminnych ujęć wód podziemnych poprzez wodociąg gminny. Również obszar opracowania jest wyposażony w sieć wodociągową, która obsługuje położone w tej części gminy zabudowania. Woda do sieci wodociągowej w tej części gminy pobierana jest m.in. z ujęcia wody położonego na dz. ew. 250/2 w Luberadzu.

Piętro neogeńskie występuje na poziomie od 150 do 250 m ppt i ma niewielką miąższość od 7 do 20 m.

Poziom przypowierzchniowy jest ściśle powiązany hydraulicznie z głównym poziomem wodonośnym, w tym stanowi główne źródło alimentacji i zagrożenia zanieczyszczeniami dla głębiej położonych utworów wodonośnych.

Analizując dane z Mapy Hydrogeologicznej Polski – Pierwszy poziom wodonośny występowanie i hydrodynamika (ark. Gąsocin) obszary położone na równinie sandrowej, poza obszarami lokalnych obniżień terenu, charakteryzują się występowaniem wód przypowierzchniowych na głębokości od 2 do 5 m ppt. Wody te mają zwierciadło swobodne. Hydroizohipsa tych wód usytuowana jest na wysokości ok. 100 m npm. Obszar opracowania położony w dolinie rzeki Łydyni jak i dolinki jej dopływów, zagłębienia bezodpływowe lub okresowo przepływowe usytuowane na równinie sandrowej charakteryzują się wyższym występowaniem wód gruntowych – w częściach wyższych doliny poziom ten wynosi maksymalnie 2 m ppt, zaś w najniższych dochodzi do powierzchni gruntu. Wody te również mają zwierciadło swobodne.

Wody gruntowe na dominującej części obszaru opracowania spływają ku dolinie Łydyni.

Aktualny i prognozowany stopień wykorzystania wód podziemnych wg opracowania „Bilans wodnospodarczy wód podziemnych z uwzględnieniem oddziaływań z wodami powierzchniowymi w dorzeczu Wisły” z 2012 r. wyniósł od 30 do 60% (wg zaś danych PIG wykorzystano 24,2% zasobów położonego w tym rejonie JCWPd), a rezerwa gwarantowanych zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy aktualnym poborze wód podziemnych wynosi w tym rejonie od 100 do 200 m³/dobę.

Obszar opracowania znajduje się w granicach nieudokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: nr 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik ten nie podlega ochronie.

Na zasobność wód podziemnych ma wpływ szereg czynników. W przedmiotowym obszarze negatywnie na ilość zasobów tych wód wpływa mały udział roślinności wysokiej i duże pokrycie terenu przez roślinność sezonową, a także przez tereny zabudowy (skutkiem czego jest nieduża retencja roślinna i glebowa) oraz występowanie rowów melioracyjnych (powodujących przyspieszony odpływ tych wód). Pozytywnie zaś wpływa fakt, iż występują w tym rejonie torfowiska niskie oraz inne obszary zabagnione, które mają zdolność retencji glebowej. Największe torfowisko występuje w północno-zachodniej części obszaru opracowania w sołectwie Młock - Kopacze. Ze względu na swoje oddziaływanie na system hydrologiczny powinno ono podlegać ochronie przed zmianą jego użytkowania. Pozytywne znaczenie ma również to, iż obecnie dominująca część analizowanego obszaru nie jest pokryta materiałami nieprzepuszczalnymi, a więc są to tereny zasilania wód podziemnych, a także fakt, iż w otoczeniu obszaru opracowania występują licznie tereny pokryte lasami, które wpływają na retencionowanie wody (retencja roślinna i glebowa).

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne. Najczęściej deformacji ulega pierwszy poziom wód – tzw. wody gruntowe, co jest spowodowane prowadzeniem prac ziemnych, budową rowów melioracyjnych lub kanalizacji deszczowej, prostowaniem koryt rzecznych, zmianą struktury gleb, zmniejszeniem pokrycia gleb roślinnością wysoką, a także ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym. Deformacje kolejnych poziomów wodonośnych spowodowane są poborem wód do celów bytowych lub technologicznych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, na jego obszarze może nastąpić minimalne, trwałe ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczelnienie podłoża – zjawisko to będzie dotyczyło około 1,2-1,5% powierzchni Planu. Na tych terenach, na których zostanie w wyniku realizacji ustaleń Planu zlikwidowana powierzchnia biologicznie czynna, może nastąpić modyfikacja sposobu krążenia wód. Ubytek wody deszczowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody zebranej z utwardzonych terenów dróg, która może zostać odprowadzona do otwartych lub zamkniętych systemów odprowadzania wód (sieci kanalizacyjnej, rowów odwadniających). Pozostała część wód opadowych zostanie odprowadzona na tereny nieutwardzone. Na dominującej powierzchni Planu, tj. na terenach, które wg ustaleń Planu będą stanowiły tereny rolne w tym z możliwością zalesień, leśne i powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, wody deszczowe będą nadal bezpośrednio zasilać wody gruntowe, spływać do głębiej położonych wód podziemnych lub będą retencionowane przez rośliny i glebę. Istotnym jest fakt, iż w Planie na większości terenów zabudowy ustalono stosunkowo wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Umożliwi to wykształcenie na tych terenach stałej zieleni i warstwy próchniczej, które będą ograniczać spływ powierzchniowy wód opadowych.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż podziemny związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy budowie przewodów kanalizacji sanitarnej, przewodów wodociągowych i kanałów technologicznych. Podstawowo realizacja tych przedsięwzięć ma oddziaływanie krótkookresowe i może być związana z odwodnieniem wykopów pod podziemną infrastrukturę techniczną gdy przewody są kładzione poniżej zwierciadła wód gruntowych. W takiej sytuacji przepuszczalna strefa gruntu wokół urządzeń i elementów konstrukcyjnych może działać również w sposób stały jak dren. Do stałego drenażu wód gruntowych może dochodzić na terenach

gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki, a wody gruntowe znajdują się pod trudno przepuszczalną warstwą gruntu. W obszarze Planu zaplanowano nowe tereny zabudowy w rejonie gdzie wody gruntowe występują głęboko pod powierzchnią gruntu (ok. 2-5 m ppt) w utworach łatwo przepuszczalnych, stąd w rejonie nowych terenów zabudowy nie przewiduje się stałego negatywnego oddziaływania planowanej infrastruktury podziemnej na poziom wód gruntowych.

W Planie zastosowano również rozwiązania mające na celu zwiększenie retencyjności tego obszaru. Najważniejszym z nich jest dopuszczenie na ok. 6,3% powierzchni obszaru Planu (ok. 59 ha) wprowadzenia zalesień, a także zachowanie dominującej części dotychczasowych gruntów leśnych (możliwe odlesienia będą dotyczyć gruntów rolnych o powierzchni 0,19 ha tj. stanowiących 0,5% powierzchni wszystkich gruntów leśnych w obszarze Planu). Tereny pokryte drzewostanem odznaczają się bardzo wysoką zdolnością hamowania odpływu wód opadowych ponieważ drzewa, a także ściółka leśna zbudowana z materii organicznej, gromadzą, przetrzymują i powoli oddają wodę do atmosfery i gleby, przyczyniając się też do zwiększenia opadów i wtórnego nawodnienia, przez co zapobiegają suszom i powodziom w niższych częściach zlewni. Istotne jest również zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu doliny Łydyni, dolin bocznych i zagłębień bezodpływowych, pokrytych lokalnie utworami organicznymi z roślinnością hydrofilną, w tym lokalnymi zadrzewieniami, które również retencjonują wody opadowe. Zachowaniu zadrzewień w części obszaru Planu położonej w NOChK będzie sprzyjał ustalony w tym Obszarze zakaz likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, o ile ich likwidacja nie będzie wynikać z potrzeb ochrony przeciwpowodziowej, zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych, a także inwestycji celu publicznego (Plan wskazuje na obowiązek przestrzegania rygorów dla NOChK, w tym ww. zakaz). W Planie wprowadzono również dopuszczenie realizacji zbiorników retencyjnych, które sztucznie zatrzymują nadmiar wód, ograniczając ich spływ do niższych części zlewni. Realizacja małych zbiorników retencyjnych w obrębie działek budowlanych jest rekomendowana jako jeden z właściwych sposobów zagospodarowywania wód opadowych w rejonie, na który opadają. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż ustalenia Planu stwarzają warunki do zwiększenia retencyjności tego obszaru.

W wyniku realizacji planowanego powiększenia terenów zabudowy w obszarze Planu (możliwa realizacja około 55 gospodarstw) zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. W Planie ustalono, że woda na potrzeby planowanego zagospodarowania będzie czerpana z gminnego ujęcia wody, a tymczasowo w terenach dotychczas nie zwodociągowanych, do czasu realizacji sieci wodociągowej, z indywidualnych źródeł. Zatem realizacja ustaleń Planu w zakresie poboru wody będzie przede wszystkim oddziaływać na obszary położone w rejonie terenu infrastruktury technicznej – wodociągów (W) lub tereny położone poza granicami Planu (w przypadku poboru wód z innego ujęcia gminnego) i przyczynić się do długoterminowego, niedużego zwiększenia leja depresyjnego wokół komunalnego ujęcia wód podziemnych. W Planie dopuszczono tymczasowo, do czasu realizacji sieci wodociągowej, indywidualny pobór wód, nie mniej nie przewiduje się, aby zaistniała konieczność budowy w obszarze Planu indywidualnych ujęć wód, gdyż wszystkie tereny zabudowy znajdują się w zasięgu obsługi przez sieć wodociągową. Dlatego nie przewiduje się oddziaływania ustaleń Planu na bilans wód podziemnych w tym zakresie.

Reasumując, realizacja ustaleń Planu może przyczynić się do długoterminowego, niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół gminnego ujęcia wód podziemnych poziomu użytkowego (niewykorzystywanego przez rośliny) położonego w obszarze Planu (teren W) lub poza jego obszarem. Zmiany bilansu wód gruntowych, w związku z realizacją ustaleń Planu, nie powinny dotyczyć planowanych terenów zabudowy, gdzie zgodnie z rygorami ochrony dla NOChK zakazuje się dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna i rybacka. Na terenach zabudowy wyznaczonych w Planie, zachowanie dużej części gruntów pokrytych zielenią będzie umożliwiało infiltrację wód opadowych w głąb profilu glebowego, sprzyjało zasilaniu wód podziemnych oraz retencji wód deszczowych. Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze oraz ustalenia Planu należy stwierdzić, że realizacja tych ustaleń nie będzie negatywnie oddziaływać na bilans wód gruntowych, a wręcz przeciwnie może przyczynić się do zwiększenia retencyjności tego obszaru, przyczyniając się do ograniczenia zjawisk – suszy oraz powodzi w niższych częściach zlewni.

W obszarze Planu zaadaptowano przebieg koryta rzeki Łydyni oraz większych rowów melioracyjnych wskazując je na rysunku Planu jako tereny wód powierzchniowych lub tereny urządzeń wodnych – rowów. Mniejsze rowy melioracyjne zostały wskazane jako tereny rolne lub włączone do terenów dróg.

W obrębie tych terenów zgodnie z ustaleniami planu możliwe jest występowanie rowów melioracyjnych lub odwadniających. W dolinie rzeki Łydyni, a także dolinkach bocznych i zagłębieniach bezodpływowych w obszarze Planu występują natomiast niewielkie oczka wodne i torfowiska niezewidencjonowane -wskazane na mapie zasadniczej jako grunty rolne – łąki lub nieużytki. Sporządzany Plan adaptuje te zbiorniki wodne, poprzez wskazanie ich jako tereny rolnicze to jest grunty rolne, w obrębie których zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych występują m.in. torfowiska, oczka wodne, urządzenia melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, stawy rybne i inne zbiorniki wodne służące rolnictwu. Ustalając w Planie w rejonie ich występowania tereny rolnicze z zakazem realizacji wszelkich budynków, budowli rolniczych, parków wiejskich, rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych (z nakazem zachowania zadrzewień śródpolnych, nadwodnych i przydrożnych wynikającym z rygorów NOChK, których przestrzeganie wskazano w ustaleniach Planu), sporządzany dokument stwarza warunki do ich zachowania jak również ochrony ich zlewni. Plan zapobiega powstaniu w ich rejonie obiektów, które mogłyby spowodować zmiany reżimu wodnego, spadek ich zasilania w wodę i tym samym przyczynić się do ich zaniku, w skutek osuszenia terenu.

Klimat lokalny

Klimat w gminie Ojrzeń jest stosunkowo ciepły, lato jest wczesne i dość długie, zima długa i mroźna oraz występują duże amplitudy temperatur. Średnia temperatura powietrza w ciągu całego roku wynosi 9,4°C, średnia temperatura najzimniejszego miesiąca w roku lutego - 0,8°C, natomiast najcieplejszego sierpnia około 21,2°C. Występuje tu niski średni roczny opad, utrzymujący się na poziomie 400 – 500 mm (najniższy opad jest zimą i na początku wiosny, natomiast najwyższy od maja do września z nasileniem w lipcu). Okres wegetacyjny trwa tu około 210 dni, rozpoczyna się w pierwszej dekadzie kwietnia a kończy w ostatniej dekadzie października. Pokrywa śnieżna z maksimum w styczniu i lutym, utrzymuje się przez nie więcej niż 60 dni w ciągu roku.

W gminie dominują wiatry z kierunków zachodnich oraz południowozachodnich. Większość to wiatry słabe i bardzo słabe. Średnia prędkość wiatru w ciągu roku wynosi w zależności od pory roku 3,9 m/s – 6,4 m/s. Większą prędkością wiatru cechują się miesiące późnojesienne, zimowe i wiosenne (od listopada do maja). Latem wzrasta udział wiatrów północnozachodnich, zimą południowo-zachodnich. Znaczny udział we wszystkich obserwacjach anemometrycznych mają cisze atmosferyczne, w których prędkość wiatru wynosiła poniżej 1,5 m/s i które najczęściej obserwowane są w miesiącach letnich oraz jesienią. Znacznie więcej cisz atmosferycznych obserwuje się po zawietrznej stronie kompleksów leśnych - głównie po stronie wschodniej i północno-wschodniej.

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie terenu, budowa geologiczna, pokrycie terenu oraz warunki gruntowo-wodne. W obrębie omawianego rejonu gminy można wyróżnić dwa podstawowe typy mezoklimatu. Pierwszy z nich występuje w dolinie Łydyni i jej dopływów oraz przy północno-zachodniej granicy opracowania i jest związany z występowaniem wysokiego poziomu wód gruntowych. Są to więc tereny charakteryzujące się dużą wilgotnością powietrza. Obszary te są narażone na powstawanie zastoisk wilgotnego i zimnego powietrza, a także powstawanie i utrzymywanie się mgieł. Na terenach dolinnych mgły powstają najczęściej w godzinach nocnych i są związane z wypromieniowywaniem ciepła z gruntu, w wyniku czego następuje kondensacja pary wodnej zawartej w powietrzu. W dni bezwietrzne w obrębie doliny występuje zjawisko inwersji powietrza – w nocy w skutek oddawania ciepła z gruntu na terenie doliny, następuje grawitacyjny spływ zimnego powietrza z terenów wysoczyzny, co powoduje, że temperatura na dnie doliny jest znacznie niższa niż na terenach wyżej położonych. Z tych powodów tereny dolin są narażona na częstsze występowanie przymrozków wiosennych i jesiennych, głównie w godzinach nocnych. W ciągu dnia warunki termiczne kształtują się odmiennie. Powietrze nagrzewa się intensywnie, co powoduje zwiększenie dobowych amplitud temperatury.

Obszary położone na równinie sandrowej, zbudowane podstawowo z utworów łatwoprzepuszczalnych charakteryzuje się odmiennym klimatem, co jest uwarunkowane występowaniem głęboko wód gruntowych, brakiem dużych zbiorników wodnych i dużych kompleksów lasów liściastych oraz występowaniem utworów glebowych, które szybko się nagrzewają i szybko to ciepło oddają (tj. piasków i żwirów). Te czynniki powodują, że w tych rejonach obszaru opracowania powietrze charakteryzuje się niską wilgotnością oraz dużymi wahaniami dobowymi temperatury szczególnie w dni słoneczne (silnie się nagrzewając w ciągu dnia i szybko to ciepło oddając w okresie nocy).

Otoczające teren opracowania lasy, jak i zadrzewienia wstępujące w jego obszarze na równinie sandrowej, nie wpływają zasadniczo na opisane warunki klimatyczne. Są to podstawowo lasy i zadrzewienia sosnowe. Tego typu zbiorowiska, ze względu na ich ciemny odcień i ażurowość koron, mocniej się nagrzewają niż lasy liściaste i długo to nagrzane i suche powietrze utrzymują. Jest to spowodowane też tym, iż lasy są przeszkodą dla przemieszczających się mas powietrza.

Specyficznym mezoklimatem odznaczają się tereny zabudowy i komunikacji. W obszarze opracowania występują stosunkowo nieduże skupiska zwartej zabudowy (w sołectwach Luberadź i Kałki), zatem powodują one stosunkowo nieduże modyfikacje opisanych wyżej warunków klimatycznych. W obrębie terenów pokrytych przez materiały sztuczne temperatury minimalne są nieco wyższe niż na terenach otwartych (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Powoduje to zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza. Taka sytuacja jest spowodowana dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania budynków zimą, działania klimatyzacji latem, ruchu pojazdów silnikowych i obecności innych źródeł ciepła. Dodatkowo, większość powierzchni takich jak beton, asfalt i innych materiałów budowlanych pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddają do powietrza.

W związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian w lokalnym klimacie na większości obszaru opracowania, w szczególności dotyczy to klimatu związanego z dolinami i obniżeniami terenowymi. W dolinie Łydyni, dolinach bocznych i w terenach zagłębień bezodpływowych w Planie zachowano tereny rolne położone m.in. na gruntach organicznych, z zadrzewieniami i zbiornikami wodnymi. Będzie to sprzyjać utrzymaniu dotychczasowych warunków klimatycznych charakteryzujących się dużą wilgotnością powietrza, z czym związane jest częste występowanie mgieł, oraz wyrównaną, stosunkowo niską temperaturą. Obszary te, w okresie bezlistnym, będą również stanowić lokalne korytarze wymiany poziomej powietrza.

Minimalne zmiany topoklimatu mogą wystąpić w obrębie nowych terenów zabudowy. Na tych terenach nastąpi zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, na rzecz terenów pokrytych materiałami, które szybko się nagrzewają w dni słoneczne i szybko to ciepło oddają w porze wieczornej, powodując niewielkie podniesienie temperatur. Sprzyja temu również brak zjawiska zacieniania, które występuje w otoczeniu drzew i krzewów (obecność drzew ogranicza nagrzewanie się powierzchni sztucznych takich jak asfalt, beton, mury, dachy). Z ograniczonym udziałem roślinności związana jest również mała wilgotność powietrza, gdyż wody deszczowe na takich terenach szybko odparowują lub są splukiwane. Wyznaczone nowe tereny zabudowy w Planie zajmują jednak niewielką powierzchnię (ok. 2% jego powierzchni), także ich wpływ na mezoklimat będzie stosunkowo niewielki. Ważne jest również to, iż w sporządzanym dokumencie ustalano jasną kolorystykę budynków. Zaplanowano niską (do 10 m) i umiarkowaną intensywną zabudowę, która nie będzie zasadniczo ograniczała przewietrzania, a także w sposób istotny wpływała na warunki insolacji (przez co nie przyczyni się do powstawania kontrastowych termicznie obszarów powodujących występowanie silnych wiatrów w terenach zabudowy). Z urzędzeniem nowych terenów zabudowy będzie wiązało się zwiększenie powierzchni terenów pokrytych stałą roślinnością – muraw, krzewów i drzew, co może w przyszłości ograniczać negatywne oddziaływanie zabudowy. Ważne jest również to, iż w sporządzanym dokumencie ustalano jasną kolorystykę budynków. Jasne ściany odbijają promienie słoneczne, w mniejszym stopniu się nagrzewając i tym samym mniej oddziałują na lokalny klimat.

Istotny wpływ na klimat lokalny będzie miała również realizacja, dopuszczonych w części obszaru Planu, lasów. Zachowanie dotychczasowych i możliwość zasadzenia nowych lasów będzie wpływać stabilizująco na klimat. Dzięki powolnemu parowaniu z tych terenów wody nastąpi zmniejszenie dobowych, okresowych i rocznych amplitud temperatury powietrza. Zwiększenie parowania powoduje również zwiększenie częstotliwości opadów i rozprasza promienie słoneczne zapobiegając suszom. W odległości kilkuset metrów, po stronie zawietrznej, nastąpi również zmniejszenie siły wiatrów (zwiększy to komfort przebywania w rejonie lasów, ale spowoduje również ograniczenie wywiewania ewentualnych zanieczyszczeń). Dla zdrowia ludzi przebywających w najbliższym sąsiedztwie drzewostanów korzystne jest również nasylenie powietrza olejkami eterycznymi powodującymi zmniejszenie ilości chorobotwórczych drobnoustrojów w powietrzu.

Opisane potencjalne zmiany związane z realizacją zalesień będą skutkować również pochłanianiem gazów cieplarnianych. Zatem również w skali globalnej przewiduje się pozytywne oddziaływania ustaleń Planu na środowisko w zakresie zjawiska efektu cieplarnianego.

10.2. Wpływ projektu Planu na jakość i zagrożenia środowiska oraz zdrowie ludzi

W sporządzanym Planie nie wyznaczono terenów produkcji, składów, magazynów i usług, oraz wykluczono lokalizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, które mogą być sytuowane na tego typu terenach. Na całym obszarze Planu zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem

przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko bezpośrednio związanych z rolnictwem na terenach oznaczonych symbolem literowym RM oraz inwestycji celu publicznego lub bezpośrednio związanych z rolnictwem z zakresu uzbrojenia terenu i urządzeń wodnych. W sporządzonym Planie dopuszczono zatem możliwość realizacji nowych, a także przebudowy i rozbudowy istniejących inwestycji, zgodnych z przeznaczeniem terenów, zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko takich jak sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, a także działalność związana z rolnictwem w zakresie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto w granicach Planu ustalono, że oddziaływanie instalacji realizowanych na poszczególnych terenach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny (powyższy zakaz nie dotyczy jedynie inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, co wynika z przepisów odrębnych).

W budynkach i lokalach usługowych na obszarze Planu wprowadzono ograniczenia w zakresie rodzajów usług mając na uwadze ochronę przed potencjalnymi uciążliwościami:

- na terenie U ustalono usługi z zakresu edukacji, opieki nad dziećmi, kultury, rekreacji i sportu oraz dopuszczono usługi z zakresu handlu, gastronomii, ochrony przeciwpożarowej stanowiące nie więcej niż 45% powierzchni użytkowej budynków na działce budowlanej;
- na terenie MNU dopuszczono usługi z zakresu handlu, gastronomii, kultury, rzemiosła, biur, administracji, przychodnie, poradnie, usługi opieki nad dziećmi oraz inne związane z pobytem dzieci lub młodzieży. Zakazano zaś usług zakwaterowania;
- na terenach RM w lokalach użytkowych budynków mieszkalnych dopuszczono usługi skorelowane z funkcją rolniczą z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła i biur a w budynkach gospodarczych dopuszczono usługi skorelowane z funkcją rolniczą z zakresu rzemiosła i biur, handlu, przetwórstwa rolno-spożywczego.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Gmina Ojrzeń znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2020 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia. Podstawą klasyfikacji stref w Rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Tabela 1. Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy mazowieckiej w 2020 r. pod kątem ochrony zdrowia

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	A ²⁾

źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r., GIOŚ 2021 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa mazowiecka uzyskała klasę C1

W ocenie stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenie normy dobowej i rocznej), PM_{2,5} (dla fazy II), bezo(a)pirenu w pyle oraz ozonu (poziom celu długoterminowego).

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ – poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

Wg Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2020 i 2019 (GIOŚ, 2020 r.-2021 r.) na terenie gminy Ojrzeń na podstawie wyliczeń z modelowania matematycznego nie stwierdzono jednak przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle, wg kryterium ochrony zdrowia. Dane z lat wcześniejszych potwierdzają brak przekroczenia normy w zakresie PM₁₀ i PM_{2,5}. W roku 2017 zanieczyszczenie pyłem PM₁₀ utrzymywało się średnio w ciągu roku na poziomie 19,0 µg/m³, zaś w 2016 r. na poziomie 20,0 µg/m³, gdy norma wynosi 40 µg/m³. Zanieczyszczenie zaś pyłem PM_{2,5} utrzymywało się średnio w ciągu roku 2017 na poziomie

15,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, w 2016 na poziomie 15,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, podczas gdy norma dla fazy II (wymagana do osiągnięcia do roku 2020) wynosi 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Zanieczyszczenie benzo(a)pirenem przekraczało nieznacznie ustalony poziom docelowy, który powinien być osiągnięty do roku 2013. W 2017 r. poziom ten w ciągu roku utrzymywał się na granicy 1,1 ng/m^3 , zaś w 2016 r. 1,2 ng/m^3 , podczas gdy norma wynosi 1,0 ng/m^3 . Przy czym zgodnie z obowiązującymi wytycznymi GIOŚ stosuje się zaokrąglenia, które powodują, że za przekroczenia uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m^3 .

Wg mapy „Ocena jakości powietrza - modelowanie na potrzeby ocen” zamieszczonej na portalu GIOŚ w obszarze opracowania w 2017 r. nie stwierdzono przekroczenia norm w zakresie zawartości w powietrzu pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, natomiast występował podwyższony poziom benzo(a)pirenu w pyłe na poziomie 1,01-1,3 ng/m^3 . W roku 2019 mapa rozkładu stężeń zanieczyszczeń zamieszczona na ww. portalu wskazywała na brak przekroczenia norm w zakresie wszystkich ww. zanieczyszczeń (poziom benzo(a)pirenu w pyłe utrzymywał się na poziomie poniżej 0,75 ng/m^3).

W latach 2016-2020 odnotowano w gminie Ojrzeń, na podstawie modelowania krajowego, przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu wg kryterium ochrony zdrowia, a w latach 2016-2019 również przekroczenie AOT40 wg kryterium dotyczącego ochrony roślin. Źródłem ozonu w powietrzu jest przede wszystkim spalanie paliw w transporcie (samochodowym, w samolotach, sprzęcie budowlanym i ogrodowym), przemysł i duże źródła spalania, a także produkty chemiczne. W rejonie gminy Ojrzeń główną przyczyną przekroczenia norm zawartości ozonu w troposferze jest napływ zanieczyszczeń z innych regionów. Na przekroczenie zawartości ozonu mają również wpływ warunki meteorologiczne - im cieplejszy rok tym to przekroczenie jest wyższe. Należy jednocześnie wskazać, iż w obszarach pozbawionych stałej roślinności wysokiej i z niskim poziomem wody gruntowej (takie tereny przeważają w obszarze Planu), które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia, temperatury powietrza są wyższe o kilka stopni w stosunku do tych w terenach zadrzewionych i z wysokim poziomem wód gruntowych, zatem zawartość ozonu w powietrzu wzrasta.

Głównym źródłem pozostałych zanieczyszczeń powietrza w gminie (m.in. benzo(a)pirenem, pyłami zawieszonymi) jest emisja niska-powierzchniowa, czyli pochodząca ze spalania paliw stałych w paleniskach domowych. Widać to bezpośrednio w wynikach badań prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska - w okresie grzewczym wzrasta poziom zanieczyszczeń, zaś znacząco maleje latem. Zanieczyszczenia są również emitowane przez lokalne kotłownie obiektów użyteczności publicznej. Ponadto źródłem zanieczyszczeń jest pylenie z niepokrytych roślinnością gruntów ornych i dróg gruntowych, a także m.in. ruch pojazdów na drogach. Na jakość powietrza w gminie ma również wpływ napływ zanieczyszczeń z innych, bardziej zanieczyszczonych regionów.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, a także terenów otwartych. Roślinność, szczególnie w okresie wegetacyjnym, ma zdolność regeneracji powietrza, zaś duże powierzchnie terenów otwartych zapewniają możliwość rozpraszania i wywiewania zanieczyszczeń atmosferycznych. Drzewa pochłaniają i neutralizują substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk). Występujące w obszarze opracowania i w jego rejonie lasy liściaste mają dużą zdolność do regenerowania powietrza (produkuja dużą ilość tlenu i skutecznie pochłaniają pyły zawieszane), jednak obecnie zajmowana przez nie powierzchnia jest bardzo mała, zatem ich oddziaływanie również jest niewielkie. Tereny otwarte, dominujące w obszarze Planu, stwarzają zaś warunki do przewietrzania, w tym wywiewania nadmiaru zanieczyszczeń.

Obszar Planu nie jest obsługiwany przez sieć gazową a także brak jest sieci ciepłowniczej. W zależności więc od rodzaju wykorzystywanego paliwa służącego do wytworzenia ciepła na potrzeby zaopatrzenia w ciepło budynków, instalacje do wytwarzania tego ciepła mogą być lub nie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza.

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjętym uchwałą nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r., jako główne działania wskazano:

- ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej, poprzez wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów bezklasowych opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), a także wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów klasy 3 i 4 opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), na:
 - kotły opalane paliwem stałym spełniające normy ekoprojektu, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem gazowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem olejowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie elektryczne, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - odnawialne źródła energii, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, wraz z ewentualną termomodernizacją;

- zwiększenie powierzchni zieleni w wybranych gminach strefy mazowieckiej.

Ustalono również działania z zakresu:

- edukacji ekologicznej;
- kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej (obecnie obowiązuje ww. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych;
- ograniczania wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczanie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- wprowadzenie ustaleń z zakresu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- projektowanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz ustalenie niekubaturowego zagospodarowania przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (placę, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zieleni, zakładanie łąk kwietnych,
- ustalanie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź poprzez niskoemisyjne formy ogrzewania (zapisy dotyczące sposobu pozyskania energii cieplnej powinny być zgodne z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, nieuprawnione jest natomiast wprowadzenie do treści planów miejscowych zapisów zawierających ustalenia w kwestii sposobu ogrzewania budynków w zakresie uregulowanym ww. uchwałą Sejmiku Województwa),
- modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenach zabudowy,
- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów.

Gmina Ojrzeń nie posiada mapy akustycznej. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi zaś badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb, w miejscach o szczególnym zagrożeniu, w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Dla gminy Ojrzeń od roku 2003 r. opublikowano jedynie dane z monitoringu hałasu z roku 2015 dla terenu położonego przy drodze krajowej nr 50. Obszar opracowania jest znacząco oddalony od ww. drogi w związku z powyższym powyższe wyniki nie obrazują danych o poziomie hałasu w jego obrębie.

Drogi w obszarze opracowania prowadzą lokalny ruch, niestanowiący znaczących uciążliwości. Rolniczy charakter gminy, mała intensywność zabudowy i małe zaludnienie powodują, że przedmiotowy obszar należy do stref mało narażonych na uciążliwości związane z hałasem.

Ze wstępnych analiz, określających jakiego typu przedsięwzięcia mogą być realizowane na omawianym obszarze wynika, iż nie przewiduje się tu lokalizacji inwestycji mogących stanowić istotne źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Ponadto, tak jak opisano w rozdziale 10.1. w części dotyczącej oddziaływania na klimat, w Planie ustalono zachowanie istniejących tras wymiany poziomej powietrza, co jest realizacją wskazań ww. Programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim. Ponadto w Planie ustalono zabudowę umiarkowanie intensywną i niską o maksymalnej wysokości zabudowy do 10 m, która również nie będzie znacząco ograniczać przewietrzania, a dodatkowo ustalenie na większości terenów zabudowy stosunkowo wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych będzie sprzyjać zachowaniu i wykształceniu zieleni, która będzie regenerować powietrze w okresie wegetacyjnym. W sporządzonym dokumencie ustalono również zachowanie terenów regeneracji powietrza takich jak istniejące lasy, a także łąki i pastwiska (dodatkowo korzystnie wpływa obowiązek zachowania lokalnych zadrzewień nadwodnych i przydrożnych w obszarze Planu

położonym w NOChK). Ustalenia Planu będą również sprzyjać zwiększeniu regeneracji powietrza w tym rejonie w okresie wegetacyjnym, dzięki dopuszczeniu na około 6,3% powierzchni Planu zalesień.

W sporządzanym dokumencie znalazło się szereg rozwiązań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i hałasu do powietrza. W ustaleniach Planu wprowadzono zapis dotyczący zaopatrzenia w ciepło zgodny z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce. Ustalono zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej zasilanej z urządzeń ciepłowniczych zlokalizowanych poza obszarem Planu, po ich zrealizowaniu, mając na uwadze zasady określone w ustawie Prawo energetyczne, gdzie wskazano, że o ile istnieją techniczne i ekonomiczne przesłanki do przyłączenia do sieci ciepłowniczej to obiekty budowlane powinny być do niej podłączone. Obecnie jednak w gminie brak sieci ciepłej, a możliwość jej realizacji ze względu na znaczne rozproszenia zabudowy jest mało prawdopodobna, stąd w Planie dopuszczono również zasilanie w ciepło ze źródeł indywidualnych. Należy wskazać, iż obecne standardy kotłów na paliwa stałe (paliwa potencjalnie najbardziej zanieczyszczające powietrze) reguluje *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe*, a także *uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r.* Brak jest więc możliwości instalacji w nowych obiektach tzw. „kopciuchów”. W dopuszczonych prawem do stosowania urządzeniach brak jest też możliwości spalania niskiej jakości paliw czy odpadów. Ponadto w Planie ustalono stosowanie, jako czynników ciepła: gazu ziemnego, gazu płynnego, energię elektryczną lub inne rodzaje paliw konwencjonalnych (tj. węgiel kamienny, olej opałowy itp.) lub wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi – to jest z ww. aktualną uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska (w której wykluczono obecnie stosowanie takich paliw jak: mułki i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem, węgiel brunatny oraz paliwa stałe produkowane z wykorzystaniem tego węgla, węgiel kamienny w postaci sypkiej o uziarnieniu 0 - 3 mm, paliwa zawierające biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%). W sporządzanym Planie wskazano więc możliwość dywersyfikacji źródeł energii wytwarzanej na własne potrzeby, przy czym w przedmiotowym obszarze zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z niektórych odnawialnych źródeł energii uwzględniając potencjalną uciążliwość związaną z użytkowaniem takich instalacji, w tym niemierzalne występowanie odorów lub oddziaływanie na krajobraz i awifaunę, a także instalacji o mocy przekraczającej 100 kW. Powyższe ustalenia są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza.

W związku z dopuszczeniem w Planie zalesień i oraz terenów zabudowy zmniejszy się unos pyłów do powietrza z terenów zaoranych pól uprawnych. Realizacja nowych terenów zabudowy spowoduje również zwiększenie natężenia ruchu pojazdów na drogach. Biorąc pod uwagę planowane typy zabudowy i ich intensywność, zwiększenie to będzie umiarkowane. Zatem wtórny unos pyłu z powierzchni terenów komunikacji będzie również na stosunkowo niedużym poziomie. Wielkość wtórnego unosu pyłów będzie zależała również od takich czynników jak nawierzchnia dróg (w przypadku ich nie utwardzenia unos będzie zdecydowanie większy), ich ewentualnego czyszczenia oraz od ilości opadów, które w sposób naturalny splukują pyły z powierzchni utwardzonych zmniejszając ich unos w okresach suchych. Nie mniej, w związku z planowanym powiększeniem w obszarze Planu terenów zabudowy, przewiduje się niewielkie zwiększenie zapylenia powietrza w wyniku realizacji jego ustaleń.

Ruch pojazdów na drogach jest również bezpośrednim źródłem zanieczyszczeń i hałasu. Jak wskazano wyżej planowane stosunkowo nieduże powiększenie terenów umiarkowanie intensywnej zabudowy w obszarze Planu w niedużym stopniu zwiększy ilość pojazdów na drogach w tym rejonie gminy. Planowana zabudowa, głównie zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna lub letniskowa, z towarzyszącymi im lokalnymi usługami, generuje nieduży ruch pojazdów, niestanowiący źródła istotnej uciążliwości aerosanitarnej i akustycznej.

W Planie nie wyznaczono nowych terenów o przeznaczeniu produkcyjnym, a także składowym i hurtowym, które mogłyby ze względu na stosowane technologie czy generację ruchu pojazdów negatywnie oddziaływać na jakość powietrza i klimat akustyczny istniejących i planowanych terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej i letniskowej. W Planie prawidłowo, zgodnie z przepisami art. 114 *ustawy Prawo ochrony środowiska* określono, że w obrębie terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i usługowej należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Nowe tereny zabudowy, gdzie możliwa jest realizacja budynków

mieszkalnych, zostały zaplanowane w obszarach charakteryzujących się dobrymi warunkami klimatu akustycznego.

Zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Ilość emitowanych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, zależna od zastosowanych technologii robót, będzie stosunkowo niewielka, ograniczona do czasu budowy i z tendencją pochłaniania przez podłoże. Można więc stwierdzić, że powstałe w trakcie prowadzenia prac budowlanych zanieczyszczenia powietrza nie będą miały praktycznie żadnego wpływu na otaczający teren w odległościach większych niż kilkadziesiąt metrów od granic terenu budowy i od osi głównych ciągów transportowych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i będzie odwracalna.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, może nastąpić lokalne, niewielkie podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu, jednak emisje te nie powinny przekraczać ustalonych norm. Przewidywana emisja nie spowoduje pogorszenia warunków życia mieszkańców gminy Ojrzeń oraz nie będzie oddziaływała na najcenniejsze w tym rejonie obszary przyrodnicze.

Zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2020 pomiary pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie mazowieckim – opracowanej na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2021 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych obszarach w przeciągu ostatnich 10 lat. W badanych punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenach wiejskich w województwie mazowieckim w 2020 r. poziom ten wynosił 0,26 V/m, zaś w roku 2011 poziom ten wynosił 0,11 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/m, a dla 2 GHz do 300 GHz – 61 V/m).

W obszarze opracowania występują obecnie obiekty stanowiące lokalne źródło promieniowania elektromagnetycznego. Są nimi napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Wg dostępnych danych przyjmuje się, że obszar promieniowania elektromagnetycznego szkodliwego dla ludzi wokół tego typu linii wynosi około 7 m od osi linii.

W Planie zaadaptowano istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego – napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. W strefie oddziaływania tych linii ustalono zakaz lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Zatem przy lokalizacji wszelkich budowli, w tym zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, zostanie uwzględnione oddziaływanie istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych zgodnie przepisami z tego zakresu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami – art. 46 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Takie przedsięwzięcia mogą być realizowane na wszelkich terenach zabudowy, rolnych i leśnych. Zgodnie z ww. ustawą ograniczenie lokalizowania tych inwestycji istnieje na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (na tych terenach jest możliwa lokalizacja „infrastruktury technicznej o nieznacznym oddziaływaniu”, tj. m.in. instalacji radiokomunikacyjnych wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, jeżeli nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000). Sytuując powyższe instalacje należy przestrzegać jednak ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 25-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W obrębie analizowanego Planu i w jego otoczeniu, budynki, w tym przeznaczone na pobyt ludzi, będą miały maksymalnie do 10 m wysokości, w związku z tym dodatkowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

W ramach monitoringu prowadzonego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska w 2019 r. przebadano jakość wód rzeki Łydyni (JCWP Łydynia od Pławnicy do ujścia kod PLRW200019268699) w punkcie pomiarowo-kontrolnym Łydynia – Gutarzewo most (w roku 2020 monitoring nie objął wód tej rzeki). Wg przeprowadzonych badań wody rzeki oceniono następująco:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III makrofitów;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – I;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – >2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II: przewodności w 20°, substancji rozpuszczonych (zasolenie), twardości ogólnej, azotu Kjeldahla, azotu azotanowego, azotu azotynowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego, fosforu ogólnego (związki biogenne);
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II boru, cynku, miedzi i fluorków.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym Łydynia - Gutarzewo most (ocena 5-cio klasowa od stanu maksymalnego do złego) w roku 2019 oceniono jako umiarkowany. Stan chemiczny oceniono jako dobry, zaś stan ogólny jako zły.

W roku 2017 przeprowadzono jedynie wybiórcze badania rzeki, na podstawie których oceniono, iż stan chemiczny wód Łydyni jest poniżej dobrego ze względu na przekroczenie norm zawartości rtęci i jej związków, a stan JCWP oceniono jako zły. Pełniejsze dane z monitoringu stanu jakościowego wód rzeki Łydyni pochodzą z lat 2011-2016. W latach tych jakość JCWP Łydyni od Pławnicy do ujścia oceniono podobnie jak w roku 2019:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III makrofitów;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – II;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla stanu poniżej dobrego przewodności w 20°, substancji rozpuszczonych (zasolenie), twardości ogólnej, odczynu pH (zakwaszenie), azotu azotanowego, azotu azotynowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego, fosforu ogólnego (związki biogenne);
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II fluorków, miedzi i boru.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym Łydynia - Gutarzewo most (ocena 5-cio klasowa od stanu maksymalnego do złego) w latach 2011-2016 oceniono jako umiarkowany. Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych rtęci i jej związków, zaś stan ogólny jako zły.

W kolejnych latach jako istotne zanieczyszczanie chemiczne wskazywano związki rtęci. Źródłem tego metalu ciężkiego mogą być nielegalne wysypiska odpadów, na których składowane są m.in. żarówki, czy wyświetlacze LED, ale także spalanie paliw takich jak węgiel brunatny i kamienny. Z kolei jako główne zanieczyszczenia fizykochemiczne wskazano związki azotu i fosforu pochodzące przede wszystkim z nawozów stosowanych na polach uprawnych.

Wpływy na stan czystości wód Łydyni mają również odprowadzane do niej oczyszczone ścieki z oczyszczalni miejskiej w Ciechanowie oraz w gminach Grudusk i Regimin (w miejscowości Kliki). Niekorzystnie na jakość wód wpływa fakt, że wg danych GUS z 2020 r. w gminie Ojrzeń brak było oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej, natomiast blisko 100% budynków mieszkalnych (98,7% ludności) było obsługiwanych przez sieć wodociagową. W 2020 r. funkcjonowały tu aż 1115 zbiorniki bezodpływowe na ścieki i zaledwie 22 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dominująca część mieszkańców gromadzi więc ścieki w zbiornikach bezodpływowych. Gmina jednak prowadzi prace mające na celu realizację oczyszczalni ścieków, a także planowane jest obecnie wybudowanie 3,6 km sieci kanalizacyjnej. Oczyszczalnia ścieków ma powstać na dz. 73/9 w miejscowości Ojrzeń i odprowadzać oczyszczone ścieki do rzeki Obrębówki (dopływ spod Ojrzenia) stanowiącej dopływ rzeki Łydyni. Planowana przepustowość oczyszczalni to 200 m³/d i ma ona obsługiwać 2000 RLM.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. dla JCWP PLRW200019268699 - Łydyni od Pławnicy do ujścia jako cel środowiskowy przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Jednocześnie stwierdzono, że osiągnięcie tych celów ze względu na występowanie istotnych oddziaływań antropogenicznych jest zagrożone.

Wg aktualnego podziału jednolitych części wód podziemnych obowiązującego od 2016 r. gmina Ojrzeń znajduje się w całości w obrębie JCWPd nr 49. W gminie w latach 2016-2020 Państwowy Instytut Geologiczny nie

proceeding monitoring of groundwater quality from this collection tank. Research was conducted instead of studies of these waters in the adjacent area of the Ojrzeń commune from the east of the Sońsk commune. In the research points located in Bądkowie and Damiętach Nawrotach in the years 2016-2017 and in 2019 the waters from this collection tank were classified into II class, i.e. water of good quality. On the Hydrogeological Map of Poland (ark. Sochocin) it is indicated that the area of operation is marked with a medium degree of risk, because in areas with high permeability to the penetration of pollutants there are no significant emitters. In the Plan of water management on the catchment of the Wisła river adopted by the Council of Ministers on 18 October 2016 for JCWPd 49 it is assessed that the adopted objectives of good chemical and quantitative status are not threatened.

W wyniku realizacji ustaleń Planu na jego obszarze będą powstawać głównie ścieki bytowe. Istnieje natomiast niewielkie prawdopodobieństwo, iż będą powstawać tu zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe, wymagające oczyszczania zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ścieki technologiczne. W związku z przekształceniem części terenów rolnych w tereny zabudowy nastąpi natomiast lokalnie likwidacja niekontrolowanego spływu zanieczyszczeń wypłukiwanych z obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej takich jak środki ochrony roślin i nawozy (głównie związki azotu), które są szczególnie intensywnie stosowane na występujących w obszarze Planu gruntach średnich i niskich klas bonitacyjnych.

Na etapie sporządzania Planu brak jest dokładnych informacji dotyczących ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Ustalenia analizowanego Planu docelowo powinny przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń bytowych, a także technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych wypłukiwanych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych, o ile takie wody powstaną na obszarze Planu, poprzez regulację zasad gospodarki ściekowej. W Planie ustalono docelowo obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki bytowe do oczyszczalni ścieków. Do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej możliwe jest realizowanie przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych i wywóz ścieków z tych zbiorników do oczyszczalni. Takie ustalenia, biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, w tym regulacja §28 ust. 1 i 3 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych.

Planowane powiększenie w analizowanych sołectwach obszarów zabudowy spowoduje zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków (o ile nie zostaną wybudowane przydomowe oczyszczalnie ścieków). Zwiększy się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Łydni. Ścieki odprowadzane przez oczyszczalnie ścieków muszą spełnić normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi prawem standardami.

W zakresie zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych ustalono w Planie obowiązek ich podczyszczania zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych przed odprowadzeniem ich do ziemi lub do wód*. W ww. rozporządzeniu wymieniono rodzaje terenów, z których wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej wymagają oczyszczenia. Biorąc pod uwagę powyższą listę oraz planowane przeznaczenie terenów i wskaźniki zabudowy, nie przewiduje się, aby w obszarze Planu zaistniał obowiązek oczyszczania wód opadowych i roztopowych. Nie mniej, gdyby taki obowiązek zaistniał, Plan wskazuje na jego przestrzeganie.

Ww. rozporządzenie oraz *rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych* regulują również zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków technologicznych, które mogą powstać w obrębie terenów zabudowy, w przypadku realizacji w ich obrębie usług, z działalnością których związana byłaby generacja takich ścieków.

Plan nie reguluje sposobu składowania ciekłych odchodów zwierzęcych, ponieważ te kwestie reguluje prawo powszechne - *rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie oraz ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu*. Brak więc podstawy prawnej do wprowadzania dodatkowych uregulowań.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, iż ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego generują stosunkowo niedużą ilość ścieków ze względu na rodzaje planowanego przeznaczenia terenów oraz wskaźniki zabudowy, a dopuszczając zmianę przeznaczenia gruntów rolnych wpływają na ograniczenie spływu powierzchniowego środków ochrony roślin i nawozów do gruntu oraz wód. Ponadto gwarantują odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami i prawidłowo zabezpieczają jakość środowiska gruntowo-wodnego.

Zapisy Planu, ograniczając możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie oraz wodach gruntowych i powierzchniowych, uwzględniają wytyczne *Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły* (przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.), aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody, a także dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu lub potencjału ekologicznego.

Biorąc pod uwagę ustalenia Planu, które zapobiegają przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód, nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi gminne poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych docelowo ze źródeł komunalnych). Ponadto omawiany teren nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów gminnych. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

W gminie Ojrzeń w 2020 r. zebrano ogółem 866,96 ton odpadów, w tym 31,8% stanowiły odpady zebrane selektywnie. Rokrocznie wzrasta ilość odpadów zbieranych selektywnie, nie mniej jednocześnie wzrasta również ilość odpadów zebranych ogółem (w ciągu 5 lat odnotowano wzrost zebranych odpadów o ok. 20%). Jeden mieszkaniec średnio odprowadził w 2020 r. 202 kg odpadów w ciągu roku. Dominująca część zebranych odpadów pochodziła z gospodarstw domowych, a jedynie 3,9% pochodziło z obiektów usługowych i innych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu tj. realizacji terenów zabudowy związanych z gospodarką rolną, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i ewentualnie zabudowy usługowej nastąpi zwiększenie strumienia wytwarzanych odpadów w gminie, w tym odpadów niebezpiecznych. Przewiduje się, że w wyniku realizacji ustaleń Planu może zwiększyć się strumień następujących grup odpadów, wymienionych w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów*:

- odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (oddziaływanie długoterminowe);
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (oddziaływanie chwilowe);
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz ze stacji uzdatniania wody pitnej i wody do celów technologicznych (oddziaływanie pośrednie, długoterminowe);
- odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (oddziaływanie długoterminowe).

Na obecnym etapie planowania inwestycji można prognozować, iż w obrębie obszaru Planu największy, bo stały, udział będą miały odpady z pierwszej i ostatniej wymienionej grupy. W związku z realizacją nowych terenów zabudowy, będą powstawały m.in. odpady komunalne. Przyjmując, iż powstanie tu maksymalnie 55 nowych gospodarstw, średnio po 3,20 osoby na mieszkanie (dane GUS, 2020 r.), to ilość powstających odpadów w ciągu roku w gminie wzrośnie o ok. 36 ton (tj. o ok. 4% w stosunku do stanu istniejącego). Ze względu na ogólny charakter zapisów planu miejscowego brak jest natomiast możliwości prognozowania ilości odpadów pochodzących z rolnictwa, zabudowy letniskowej czy usług, ponieważ ich produkcja będzie zależała od wielu czynników m.in. specjalizacji gospodarstwa rolnego i funkcji obiektów usługowych.

Obecnie w gminie Ojrzeń duża część odpadów jest zbierana wciąż jako zmieszana, sytuacja ta jednak dynamicznie się zmienia. Ponadlokalne oddziaływanie realizacji ustaleń Planu w zakresie gospodarowania odpadami będzie więc związane z gromadzeniem części z nich na zorganizowanym składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania (oddziaływanie to będzie jednak coraz mniejsze w związku z prowadzeniem polityki państwa, mającej na celu zwiększenie odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach), a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczyniać się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Sposób gospodarowania odpadami w obszarze Planu i poza nim, musi być zgodny z zasadami obowiązującymi w gminie Ojrzeń, a więc ze stosownymi uchwałami Rady Gminy przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty muszą być zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na terenie gminy Ojrzeń znajduje się zakład zaliczony do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Położony jest on w północnej części gminy w miejscowości Grabowiec. Jest to hodowlana ferma drobiu „AGR” Goździkowski Sp.J. Zakład ten jest usytuowany w odległości około 4 km od północnej, najbardziej wysuniętej w jego kierunku, granicy obszaru opracowania.

W obszarze Planu nie wyznaczono terenów produkcji, składów i magazynów czy terenów, w obrębie których może być prowadzona masowa produkcja rolna, tj. terenów, w obrębie których możliwa jest lokalizacja zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o czym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, a także w ustaleniach Planu zakazano lokalizacji takich zakładów na całym jego obszarze.

10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Szata roślinna i świat zwierzęcy obszaru opracowania są zróżnicowane. Wg mapy Roślinności potencjalnej Polski (Matuszkiewicz 2008) tereny doliny Łydyni i dolinki położonej w północno-wschodniej części opracowania są siedliskiem łągu jesionowo-olszowego, tereny zaś równiny sandrowej to siedlisko kontynentalnego boru mieszanego. W roślinności naturalnej tego obszaru odnajdujemy skąpe pozostałości powyższych siedlisk. Z pośród zbiorowisk roślinności wysokiej na terenach dolin występują lokalnie niewielkie zadrzewienia i kilka większych kompleksów leśnych zbudowanych podstawowo z olszy. Są to drzewostany w różnym wieku od 10 do 70 lat.

Na terenie równiny dominują bory świeże zbudowane podstawowo z sosny zwyczajnej w wieku od 30 do 90 lat. Miejscowo pojawiają się też drzewostany dębowe, brzoźowe i topolowe.

Większość lasów w obszarze opracowania to lasy prywatne, za wyjątkiem działki 3474/3 w sołectwie Kałki.

Dominującą część przedmiotowego obszaru pokrywa jednak roślinność niska, na terenach doliny Łydyni i jej dopływów są to podstawowo zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe, zaś tereny równiny sandrowej pokrywają pola uprawne z sezonową roślinnością antropogeniczną. Roślinom uprawianym na polach towarzyszą gatunki jednorocznych chwastów, związanych z uprawami. Znaczną ich część stanowią gatunki pochodzenia obcego.

Najcenniejsze zbiorowiska roślinności niskiej występują lokalnie w dolinie Łydyni i jej dopływów, a także w północnozachodniej części opracowania w sołectwie Młock-Kopacze w zagłębieniu bezodpływowym. Występują tu lokalnie torfowiska niskie. Obszary torfowisk są ważnym biocentrum w krajobrazie, stanowiąc miejsca niedostępne dla ludzi. Na torfowiskach dominują: trzcina pospolita, pałka szerokolistna, manna mielec lub tatarak zwyczajny. W miejscach nieco suchszych czy wręcz okresowo wysychających, dominują turzyce wielkokepowe lub kłaczowe, jak np.: turzyca prosowa, turzyca sztywna, turzyca zastrzona, turzyca błotna i wiele innych. Podstawowym budulcem są również mchy. Tego typu obszary są również miejscem rozrodu i bytowania płazów, gadów, owadów, a także płatków wodno-błotnych. Stanowią również cenne miejsce wodopoju dla ssaków.

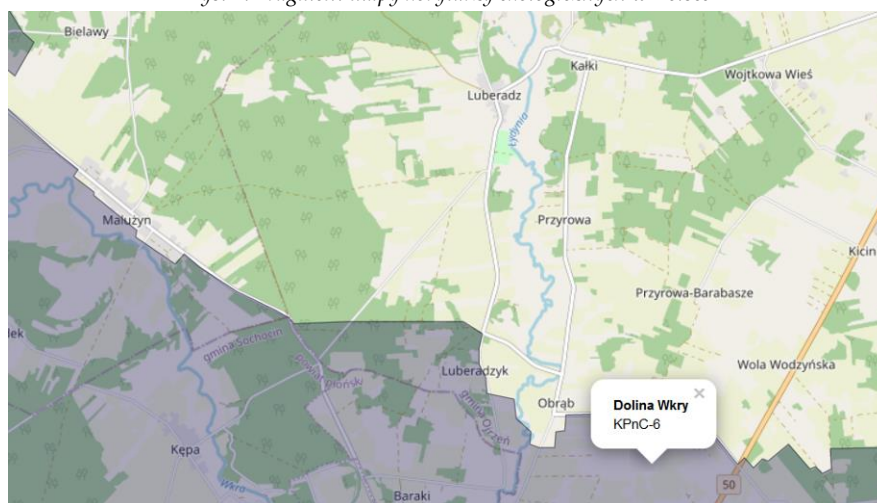
Z obecnością lokalnych zadrzewień położonych przy zbiornikach wodnych i podmokłościach związana jest obecność takich gatunków ptaków jak: bogatka, cierniówka, dzwonec, gąsiorek, kukułka, mazurek, modraszka, piecuszek, pliszka żółta, pokląska, pokrzywnica, szczygieł, trznadel.

Tereny rolne i leśne w gminie zasiedlane są głównie przez nieduże i stosunkowo pospolite gatunki zwierząt: wiewiórki pospolite (podlegają ochronie gatunkowej), zające, kuny, jeże (wszystkie gatunki jeży podlegają ochronie

gatunkowej), myszy (tereny te mogą być obszarem występowania myszy zaroślowej podlegającej ochronie gatunkowej częściowej), ryjówki (wszystkie gatunki ryjówek podlegają ochronie gatunkowej) itp. Obszary rolne – otwarte są również miejscem migracji większych ssaków takich jak sarny, dziki, jelenie, które zachodzą tu z okolicznych lasów. Licznie też występują pospolite gatunki ptaków związane z krajobrazem rolniczym i obrzeży lasów: zięba, sikorka bogatka, pliszka siwa, kawka, dymówka, wróbel domowy. Tereny upraw polowych, które dominują w obszarze opracowania, nie są jednak korzystnym siedliskiem dla zwierząt. Mechanizacja rolnictwa i stosowanie środków ochrony roślin powoduje, że w związku z prowadzeniem prac rolnych ginie wiele drobnych zwierząt.

Duża część obszaru opracowania nie przedstawia korzystnych warunków dla migracji zwierząt. Rozległe pola uprawne i pastwiska przecinane terenami zabudowy i komunikacji nie stanowią dogodnych miejsc dla przechodzenia danej populacji roślin czy małych zwierząt do innych regionów, jak również nie stanowią dogodnych miejsc dyspersji dużych ssaków. Z tego względu na dominującej części obszaru opracowania nie wyznaczono korytarzy migracji zwierząt istotnych z punktu widzenia przemieszczania się fauny w Polsce (Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży obecnie Instytut Biologii Ssaków w dwóch etapach - w latach 2005 i 2012). Jedynie południowo-zachodni kraniec sołectwa Luberadzyk został włączony do korytarza migracji dużych ssaków Doliny Wkry (KPnC-6), którego rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej. Korytarze ekologiczne odgrywają ważną rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów. W przypadku roślin i małych zwierząt migracja ta może odbywać się na zasadzie powolnego zasiedlania obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowego, z pokolenia na pokolenie, przechodzenia danej populacji do innych regionów. W przypadku zaś większych zwierząt korytarze są szlakami, przez które pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania korzystnych dla siebie siedlisk. Korytarze mają więc znaczący wpływ dla ochrony bioróżnorodności. Ich funkcjonowanie zależy jednak od ilości elementów antropogenicznych w krajobrazie, które ograniczają możliwości migracji (w tym rozległe obszary użytków rolnych, które ograniczają dyspersję większości gatunków, w tym dużych ssaków). Występujący w południowej części sołectwa Luberadzyk krajobraz stanowiący mozaikę terenów rolnych i leśnych z nieliczną zabudową zapewnia zarówno możliwość swobodnego przejścia, schronienia, jak i dostępność pokarmu.

Rys. 4. Fragment mapy korytarzy ekologicznych w Polsce

źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

W Studium gminy Ojrzeń wyznaczono natomiast lokalne korytarze ekologiczne obejmujące dolinę rzeki Łydyni oraz dolinę położoną wzdłuż północno-zachodniej granicy opracowania. Obszary te pozbawione antropogenicznego zagospodarowania i ekstensywnie wykorzystywane, otoczone lokalnie przez lasy sprzyjają występowaniu gatunków zwierząt związanych z siedliskami wilgotnymi, w szczególności ptaków i płazów.

W wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu na terenach planowanej nowej zabudowy i komunikacji, stanowiących niecałe 2% powierzchni Planu, nastąpi zmiana składu gatunkowego zbiorowisk i powierzchni zajmowanej przez rośliny. Sporządzany Plan gwarantuje zachowanie minimum od 40 do 70% powierzchni biologicznie czynnej na większości terenów zabudowy (jedynie w terenach MNU i 1U ustalono minimalny udział tej powierzchni na poziomie 30%). Jest to odpowiedni wskaźnik dla terenów przeznaczonych do zabudowy. Wg publikacji „Osiedle mieszkaniowe w strukturze przyrodniczej miasta” (2015 r.) określono, iż im większy udział powierzchni biologicznie czynnej (przekraczający co najmniej 42% powierzchni terenów zabudowy), tym większa szansa na wykształcenie bogatych florystycznie i faunistycznie biotopów w obrębie zieleni

towarzyszącej zabudowie. Należy więc uznać, iż na większości terenów zabudowy ustalenia Planu stwarzają możliwość wykształcenia struktur przyrodniczych charakteryzujących się stosunkowo dużą bioróżnorodnością, jak na tereny zabudowy.

W Planie ogółem dopuszczono niewielkie ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej - na całym obszarze Planu o około 1,2-1,5% powierzchni tego obszaru w stosunku do stanu istniejącego. Na tych gruntach, w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego, może nastąpić zupełna redukcja szaty roślinnej - podstawowo mało wartościowych, sezonowych upraw antropogenicznych, ale także zadrzewień na gruntach odlogowanych oraz niewielkich powierzchni lasów gospodarczych (pod warunkiem uzyskania zgody marszałka województwa na zmianę przeznaczenie gruntów leśnych, nie stanowiących własności Skarbu Państwa, na cele nieleśne). Likwidacja części istniejącej szaty roślinnej na przedmiotowym obszarze jest zjawiskiem niekorzystnym. Należy jednak podkreślić, iż zbiorowiska roślinne, które mogą ulec likwidacji, pokrywające obecnie obszary planowanej zabudowy i komunikacji, nie są zbiorowiskami o istotnych cechach pod względem różnorodności biologicznej. Podstawowo są to tereny upraw polowych z sezonową roślinnością antropogeniczną, ewentualnie niewielkie powierzchnie lasów gospodarczych położone wzdłuż istniejących dróg. W Planie nie wyznaczono nowych terenów zabudowy i komunikacji w obrębie cennych przyrodniczo terenów doliny Łydyny i jej dopływów oraz zagłębień bezodpływowych, w obrębie których występują torfowiska niskie z roślinnością hydrofilną.

Na planowanej do zachowania powierzchni biologicznie czynnej, w obrębie nowych działek budowlanych, może nastąpić, w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego, zmiana składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych (dotyczy to do 0,5-0,7% powierzchni obszaru Planu). W miejscu sezonowej roślinności pól uprawnych zostanie zrealizowana przede wszystkim stała zieleń urządzona - zbiorowiska roślin ozdobnych, kultywowanych. Nastąpi zatem przekształcenie składu gatunkowego roślin, w kierunku zwiększenia ich różnorodności, przy czym roślinności rodzimej będą nadal towarzyszyć gatunki obce dla występującego w tym rejonie siedliska roślin ozdobnych, a także gatunki ruderalne.

Na około 98% powierzchni obszaru Planu przewiduje się zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów - w istniejącym użytkowaniu zachowana zostanie większość gruntów leśnych i rolnych, w szczególności tereny łąk i pastwisk oraz roślinność nadwodna położona w dolinie Łydyny, jej dopływów i w obniżeniach terenowych. Na 6,3% powierzchni gruntów rolnych dopuszczono wprowadzenie zalesień. Tereny te obejmują grunty, które już obecnie w skutek sukcesji naturalnej pokrywa podrost drzew, a także grunty rolne najniższych klas bonitacyjnych sąsiadujące z większymi kompleksami leśnymi. Ustalając w Planie zachowanie istniejącego użytkowania na dominującej jego powierzchni i lokalnie, na równinie sandrowej, dopuszczając wprowadzenie zalesień, stworzono warunki do ochrony najbardziej cennych zbiorowisk w tym obszarze tj. zbiorowisk roślinności nadwodnej - szuwarów oraz łąk i pastwisk, stanowiących siedliska i szlaki migracji zwierząt, a także stworzono warunki do wykształcenia się zbiorowisk leśnych powiązanych z istniejącymi lasami, które znajdują się w otoczeniu tego obszaru. Dzięki powiązaniu przestrzennemu istniejących i planowanych zbiorowisk leśnych, nowe tereny leśne mogą, w wyniku sukcesji z pobliskich lasów, być zasiedlone przez gatunki charakterystyczne dla wnętrza lasu i stworzyć bardziej stabilne fitocenozy, bogate w różnorodne gatunki (wpływie to też na zmniejszenie zjawiska fragmentacji krajobrazu w tym rejonie gminy i występowania zjawiska tzw. wyspy leśnej, z ograniczoną możliwością wymiany puli genowej). Zachowaniu dotychczasowych siedlisk przyrodniczych w części obszaru Planu położonej w NOChK będą dodatkowo sprzyjały rygory określone dla tej formy ochrony, w tym zakaz likwidacji lub niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych na warunkach określonych w przepisach regulujących zasady ochrony w NOChK. Zatem zarówno tereny otwarte, jak i towarzyszące im zadrzewienia, będą w dużej części obszaru podlegać ochronie przed ich likwidacją, a tym samym kompilacja tych przepisów zapewni ochronę dotychczasowych wartościowych siedlisk i funkcjonowania lokalnego korytarza ekologicznego wyznaczonego w Studium gminy Ojrzeń, w dolinie Łydyny i jej dopływów.

Podsumowując, należy podkreślić, iż wpływ ustaleń Planu na szatę roślinną będzie miał istotne znaczenie dla świata zwierząt. Na analizowanym obszarze występują gatunki drobnych zwierząt, głównie stosunkowo pospolitych, jednak część z nich podlega ochronie gatunkowej. Ustalenie w Planie zachowania dużej części terenów rolnych i leśnych, dopuszczenie zalesień oraz ustalenie wymogu zachowania stosunkowo wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, zabezpieczy ochronę siedlisk przyrodniczych będących miejscem bytowania występujących tu gatunków zwierząt. Obszar ich bytowania ulegnie minimalnemu trwałemu

zmniejszeniu w obrębie planowanych nowych terenów zabudowy i poszerzeń dróg. Część drobnych zwierząt przeniesie się więc na sąsiadujące z terenami zabudowy i przewidywane do zachowania w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ojrzeń i sporządzonym Planie, tereny rolnicze i leśne. Wraz z pojawieniem się roślinności w ogrodach przydomowych (m.in. z ozdobnymi owocami) część gatunków ptaków i inne drobne zwierzęta znajdą nowe miejsca żerowania, a także dogodne miejsca do zakładania gniazd lub nor.

Realizacja nowej zabudowy, w tym ogrodzeń poszczególnych działek (obecnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w planie miejscowym brak jest możliwości ustalania zasad sytuowania ogrodzeń) oraz niewielkie zwiększenie natężenia ruchu samochodów na drogach, będzie wraz z innymi terenami zabudowy i komunikacji w tej części gminy Ojrzeń, potencjalnie przyczyniać się do wzmocnienia barier przestrzennych utrudniających przemieszczanie się zwierząt po ziemi. Tereny zabudowy w przedmiotowym obszarze zajmują jednak niewielki teren. Ponadto ruch pojazdów w tym rejonie gminy na drogach publicznych będzie zmienny - najintensywniejszy w ciągu dnia, zaś w nocy będzie zamierał, co umożliwi wielu gatunkom swobodną migrację.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu w zakresie budowy. Należy jednak podkreślić, iż będzie to faza rozłożona w czasie na wyznaczonych w obszarze Planu terenach zabudowy - długoterminowa, ale zarazem chwilowa w aspekcie jednej budowy. Głównym zagrożeniem będzie fizyczne zlikwidowanie roślinności i warstwy próchnicznej gruntu (o ile istnieje) w obszarze robót budowlanych oraz możliwa zmiana warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie struktury gleby. W tym okresie może miejscowo nastąpić migracja zwierząt na sąsiednie tereny spowodowana uciążliwościami związanymi z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanych terenów zabudowy w obszarze Planu znajdują się liczne tożsame siedliska z tymi, które obecnie występują na obszarach planowanej zabudowy, które mogą być wykorzystywane przez występujące tu zwierzęta jako tereny żerowania (tereny rolne). Opisana faza jest jednak również częściowo odwracalna. Po zakończeniu budowy pewna grupa gatunków małych zwierząt, odpornych na antropopresję, zasiedli na nowo tereny w obrębie zachowanej ustaleniami Planu powierzchni biologicznie czynnej.

Istotne dla występujących tu zwierząt są również ustalenia projektowanego Planu z zakresu ochrony stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego. Wpływ Planu na te elementy środowiska został scharakteryzowany w rozdziale 10.2. Podsumowując oceny przedstawione w tym rozdziale należy stwierdzić, iż nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu powyższych czynników na stan populacji występujących tu zwierząt.

Reasumując - ustalenia sporządzanego dokumentu chronią i kształtują, na ile to możliwe (zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi dokumentów strategicznych), istniejące walory i funkcjonowanie biologiczne tego obszaru. Prawdopodobnie zmiany wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lecz o umiarkowanej sile. Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na pospolite, ale podlegające ochronie, gatunki zwierząt obecnie tu występujące. Opisane regulacje Planu i ich wpływ na środowisko przyczynią się do zachowania funkcjonowania korytarza ekologicznego wyznaczonego dla migracji dużych zwierząt - Doliny Wkry KPnC-6 poprzez zachowanie i kształtowanie większości dróg swobodnego ich przemieszczania się (obszar Planu nie obejmuje co prawda większości gruntów leśnych położonych w tym rejonie gminy, jednak nie objęcie ich ustaleniami planu miejscowego powoduje, że niedopuszczalna jest ich zmiana przeznaczenia). Ustalenia Planu również wpływają korzystnie na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych doliny Łydyni i jej dopływów oraz zagłębień bezodpływowych, poprzez zachowanie w ich obrębie istniejących terenów otwartych pokrytych łąkami i pastwiskami oraz niewielkimi zadrzewieniami.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Jak określono w rozdziale 9.1. w gminie Ojrzeń nie występują obszary Natura 2000, a najbliższy obszar tej sieci znajduje się w odległości około 15 km od granicy obszaru Planu, z tego względu nie analizowano oddziaływania realizacji ustaleń Planu na obszary tej sieci.

Zachodnia, środkowa i południowa część obszaru opracowania położona jest w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu (NOChK). NOChK został utworzony rozporządzeniem Nr 24

Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r., a następnie kilkakrotnie jego ustalenia były zmieniane.

Rygorochronne tego OChK reguluje rozporządzenie Nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r., które podlegało kilkakrotnym zmianom. W analizowanym Planie miejscowym wskazano, obszar Planu położony w ww. OChK, a także wskazano na obowiązek przestrzegania rygorów określonych w przepisach odrębnych dotyczących tej formy ochrony przyrody.

Ocenę wpływu ustaleń Planu na ww. formę ochrony przyrody sporządzono odwołując się do rygorów ochrony. Niniejsza ocena została opracowana na podstawie zebranych danych o środowisku oraz po przeanalizowaniu ustaleń Planu. W Prognozie oceniono wpływ realizacji ustaleń Planu na różne elementy środowiska (ukształtowanie powierzchni terenu, glebę, kopaliny, poziom wód gruntowych, układ hydrograficzny, klimat, faunę i florę) oraz oceniono zagrożenia (ze względu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza, emitowanie hałasu, emitowanie zanieczyszczeń do wód i gleb, emitowanie pola elektromagnetycznego, wytwarzanie odpadów, wykorzystanie zasobów środowiska i możliwości wystąpienia poważnych awarii), które mogą wystąpić na terenie opracowania. Oceny te posłużyły również do określenia wpływu ustaleń Planu na obszar ochrony przyrody.

Poniżej zestawiono rygorochronne określone w ww. rozporządzeniu z adekwatnymi ustaleniami sporządzanego Planu, o ile Plan miejscowy reguluje daną problematykę.

Należy wskazać, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie przyrody (art. 24 ust. 2) podane rygorochronne nie dotyczą: wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, inwestycji celu publicznego, a także wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych. W obrębie analizowanego Planu inwestycjami celu publicznego są drogi publiczne, teren infrastruktury technicznej – wodociągów, a także dopuszczone na terenach zabudowy i terenach rolniczych sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Tabela 2. Zestawienie rygorochronne NOChK (obowiązujących w gminie Ojrzeń) z ustaleniami Planu

Rygorochronne określone dla NOChK	Adekwatne ustalenia sporządzanego Planu
<p>Zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy wykonywania działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.</p>	<p>Ustalenia Planu nie mają bezpośredniego wpływu na realizację niniejszego zakazu. Pośrednio ustalenia Planu, wyznaczając nowe tereny zabudowy, mogą wpłynąć na ograniczenie miejsc bytowania dziko występujących zwierząt. Wyznaczone w Planie nowe tereny zabudowy i poszerzeń dróg nie są jednak zajmowane przez gatunki zwierząt szczególnie wrażliwych na antropopresję i podlegające ochronie, a w Planie w dominującej jego części zachowano istniejące użytkowanie rolno-leśne, w tym w obrębie cennych przyrodniczo obszarów doliny Łydyni, jej dopływów i w zagłębieniach bezodpływowych.</p>
<p>Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych. Zakaz ten nie dotyczy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tworzących zadrzewienia śródpolne: krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m², oraz drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm - których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego; 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie roją szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia; 3) zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. 	<p>W związku ze wskazanym w Planie obowiązkiem przestrzegania rygorochronne dla tej form ochrony, wymienione zadrzewienia będą podlegały ochronie. W zapisach Planu brak jest ustaleń sprzecznych z ww. rygorem, w tym na dominującej części terenów, gdzie tego typu zadrzewienia obecnie występują zachowano istniejące użytkowanie.</p>

Rygor określone dla NOChK	Adekwatne ustalenia sporządzanego Planu
<p>Zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nieprzekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20.000 m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz zgodnie z ustaleniami wynikającymi z zatwierdzonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia dokumentacji geologicznych.</p>	<p>W Planie nie wyznaczono terenów eksploatacji kruszywa naturalnego.</p>
<p>Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalni ze złóż.</p>	<p>W związku ze wskazanym w Planie obowiązkiem przestrzegania rygorów dla tej form ochrony, rzeźba terenu będzie podlegała ochronie. W zapisach Planu brak jest ustaleń sprzecznych z ww. rygorem.</p>
<p>Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka.</p>	<p>W związku ze wskazanym w Planie obowiązkiem przestrzegania rygorów dla tej formy ochrony, stosunki wodne będą podlegać ochronie. Zachowanie w tym rejonie gminy w dominującej części istniejącego użytkowania oraz ustalenie na większości terenów zabudowy wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, będzie sprzyjało zabezpieczeniu obszaru alimentacji wód.</p>
<p>Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.</p>	<p>W obszarze Planu nie przewiduje się zmian w zakresie przebiegu rzeki Łydyni (rzeka uregulowana) oraz zmiany sposobu użytkowania i zagospodarowania obszarów z wysokim poziomem wód gruntowych, okresowo podmokłych lub zalewanych w dolinie tej rzeki i dolinkach stanowiących dopływy tej rzeki oraz w obniżeniach terenowych.</p>
<p>Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m na terenie Natura 2000 oraz 50 m na terenie poza Naturą 2000 od:</p> <p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,</p> <p>b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>	<p>Obszar Planu nie znajduje się w obszarze Natura 2000. W pasie o szerokości 50 m od zbiorników wodnych wymienionych w rozporządzeniu Wojewody Mazowieckiego - linii brzegowej rzeki Łydyni nie zaplanowano lokalizacji nowych obiektów budowlanych. Pozostałe zbiorniki wodne położone w obszarze Planu w NOChK to urządzenia wodne służące gospodarce rolnej.</p>

Jak wynika z porównania rygorów określonych dla NOChK i ustaleń Planu, zapisy Planu nie są sprzeczne z rygorami ochrony ustanowionymi na terenie ww. Obszaru oraz stwarzają warunki do ich realizacji. W związku z powyższym prognozuje się, że realizacja ustaleń Planu nie wpłynie negatywnie na chronione w tym rejonie walory przyrodnicze i krajobrazowe.

W obszarze Planu występują ponadto pomniki przyrody, dla których rygor ochrony określa rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu ciechanowskiego. W stosunku do pomników przyrody obowiązują następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzania i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- umieszczania tablic reklamowych.

W Planie określono lokalizację ww. pomników przyrody wraz z ich strefą ochronną oraz wskazano obowiązek przestrzegania zasad ich ochrony.

10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi - podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- tereny zabudowy są w Planie prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zabezpieczone przed wystąpieniem naturalnych katastrof związanych z:
 - o powodzią - w obrębie granic Planu występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią. W obszarze tym nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy, jak i lokalizacji innych przeszkód utrudniających spływ wód powodziowych (w tym nie zaplanowano zalesień);
 - o lokalnymi podtopieniami związanymi z wysokim stanem wód gruntowych - na większości obszaru Planu nie występują takie tereny, natomiast w rejonach gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki (dolina rzeki Łydyni i jej dopływów, obniżenia terenu) nie dopuszczono lokalizacji budynków wyznaczając tereny rolne z zakazem zabudowy, ewentualnie zaadaptowano istniejące tereny leśne. Ponadto w Planie ustalono zachowanie większości terenów leśnych, a na części gruntów rolnych, na równinie sandrowej, dopuszczono wprowadzenie zalesień (uwzględniając m.in. już występujące tereny z podrostem drzew), dzięki temu wody opadowe i roztopowe będą mogły być retencjonowane w obrębie terenów pokrytych stałą roślinnością (zarówno przez glebę jak i rośliny), nie będą natomiast szybko spływać powodując lokalnie podtopienia w miejscu ich zbierania,
 - o osuwaniem się mas ziemi - w obszarze opracowania nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę. Również planowane użytkowanie i zagospodarowanie nie przyczyni się do powstania takich ruchów,
 - o pożarami - w ustaleniach Planu uwzględniono obecność gruntów leśnych położonych w obszarze Planu i poza jego granicami, a także zaplanowane tereny dolesień. W przypadku terenów zabudowy, które będą sąsiadowały z lasami, w tym planowanymi, ustalano minimalną odległość ścian budynków od granicy lasu - 12 m, co jest zgodne z wytycznymi mającymi na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pożarów określonymi w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*;
- zachowanie stosunkowo dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy, terenów rolnych i leśnych oraz dopuszczenie zalesień, będzie sprzyjało kształtowaniu korzystnego dla ludzi klimatu lokalnego w przedmiotowym rejonie gminy - w sezonie wegetacyjnym tereny pokryte na stałe roślinnością wysoką będą regulować wilgotność i temperaturę oraz regenerować powietrze, zasilając je w tlen i olejki eteryczne, a także będą zapobiegały przegrzewaniu tego obszaru w okresie letnich upałów. Poza sezonem wegetacyjnym tereny rolne - otwarte będą ułatwiały przewietrzanie i wywiewanie ewentualnych zanieczyszczeń powietrza;

- nakaz docelowego zaopatrzenia w wodę wszystkich budynków w obszarze Planu z instalacji gminnej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości;
- regulacja zasad dotyczących gospodarki ściekami w Planie zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na terenach zabudowy przeznaczonych do pobytu ludzi urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie planuje się nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi narażonych na takie oddziaływania. Ustalenia Planu nie generują powstania nowych źródeł istotnych uciążliwości, co wynika z ustalenia, że oddziaływanie instalacji realizowanych na poszczególnych terenach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny;
- regulacje Planu w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym są zgodne z przepisami w tym zakresie, w tym nie przewiduje się realizacji napowietrznych przesyłowych sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia, z którymi związane jest istotne promieniowanie elektromagnetyczne;
- w obszarze Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki, dobra materialne

Na analizowanym terenie nie znajdują się obiekty architektury wpisane do rejestru zabytków, bądź znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków. Sam obszar pozbawiony jest obecnie ponadprzeciętnych walorów krajobrazu kulturowego i przyrodniczego. W obszarze opracowania znajduje się natomiast 14 stanowisk archeologicznych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków w miejscowościach Młock-Baraniec o nr AZP: 45-61/5, 45-62/6, Kałki o nr AZP: 45-61/9, 45-62/10, 54-61/19, Luberadź o nr AZP: 45-62-22, 45-61/26, 46-61/13, 46-61/14, 46-61/15 i Luberadzyk o nr AZP: 46-61/12, 46-61/16, 46-61/17, 46-61/19. W stosunku do stanowisk archeologicznych obowiązują przepisy *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, określające zasady wykonywania robót budowlanych na ich terenie. W Planie miejscowym określono strefy ochrony konserwatorskiej ww. stanowisk archeologicznych oraz wskazano obowiązek przestrzegania przepisów prawa powszechnego tj. ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na przedmiotowym obszarze nie stwierdzono występowania dóbr kultury współczesnej wymagających ochrony w prawie miejscowym.

Plan miejscowy, zgodnie z obowiązującą aktualnie wersją *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, nie określa zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W zakresie kształtowania jakości krajobrazu Plan podstawowo odnosi się więc do sytuowania budynków oraz gabarytów budynków, budowli i obiektów małej architektury, a także ich kolorystyki i pokrycia dachów budynków.

W wyniku realizacji sporządzanego Planu powstanie zabudowa o gabarytach zbliżonych do gabarytów zabudowy występującej w otoczeniu przedmiotowego obszaru. Ustalono:

- ustalono maksymalną wysokość budynków do 10 m w terenach U, MNU, do 9 m w terenach MN, MNL, RM, W do 6 m w terenach ML;
- ustalono maksymalną wysokość budowli z zakresu przesyłu energii do 20 m, budowli z zakresu łączności publicznej do 70 m, budowli rolniczych do 15 m, a pozostałych budowli do 12 m;
- ustalono maksymalną wysokość obiektów małej architektury do 3 m;
- określono geometrię dachów budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, mieszkalnych jednorodzinnych, rekreacji indywidualnej - dachy pochyle: dwu lub wielospadowe o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 25° do 45°, a pozostałych budynków: dachy płaskie lub pochyle o kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 12° do 45°;

- określono kolorystykę elewacji: tynki w kolorach pastelowych w odcieniach bieli, szarości, żółtym, beżowym, przy czym dla zaakcentowania elementów ważnych ze względów kompozycyjnych na budynkach usługowych, dopuszczono stosowanie innych barw tynków niż ww., w tym o kontrastowej kolorystyce, na powierzchni elewacji budynku nie przekraczającej 30% jej powierzchni, oraz ustalono naturalne kolory materiałów takich jak kamień, drewno, cegła ceramiczna, aluminium, miedź, stal nierdzewna;
- określono kolorystykę i pokrycie dachów pochyłych: pokrycie blachą w kolorze naturalnym lub grafitowym lub dachówką ceramiczną, bitumiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniach: czerwieni, brązu, szarości, grafitowym lub ciemnej zieleni.

Ponadto w Planie wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy, nie dopuszczając do sytuowania zabudowy w najbliższym sąsiedztwie dróg, urządzeń wodnych i lasów. Nie wprowadzono również nowej zabudowy w obrębie doliny rzeki Łydyni.

Jak wynika z powyższego zestawienia planuje się zabudowę niską, o gabarytach korespondujących z zabudową zlokalizowaną w przedmiotowym rejonie gminy i o stonowanej kolorystyce elewacji.

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe Planu będzie związane z utrzymaniem dominującej części terenów rolnych z towarzyszącymi im zadrzewieniami w dotychczasowym użytkowaniu oraz zachowaniem i kształtowaniem terenów lasów, co bardzo korzystnie wpłynie na krajobraz tego rejonu gminy. Dodatkowo ustalenie w Planie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na stosunkowo wysokim poziomie w terenach zabudowy, będzie warunkowało możliwość ukształtowania na tych terenach zieleni urządzonej, która również będzie wpływała harmonizująco na krajobraz.

Okresowo, podczas realizacji ustaleń Planu, może ucierpieć estetyka przedmiotowego terenu (oddziaływania niekorzystne, krótkoterminowe), co będzie związane z procesami budowlanymi. Na etapie funkcjonowania zabudowy, dopuszczone ustaleniami Planu budynki swym charakterem, usytuowaniem i kubaturą nie powinny jednak odbiegać od zabudowy okolicznych terenów.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 184 km do północnej granicy kraju, ok. 223 km do wschodniej granicy, ok. 373 km do południowej granicy i ok. 405 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu wynika, iż ustalenia te nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane wejściem w życie ustaleń analizowanego Planu zmiany środowiska przyrodniczego spowodują jego niewielkie i lokalne negatywne przekształcenie. Przekształcenia te dotyczą terenów o przeciętnych wartościach dla funkcjonowania przyrodniczego gminy i obszarów ochrony przyrody, a także nie zagrażają zdrowiu i życiu ludzi. Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym w szczególności na stan i funkcjonowanie przyrodnicze - Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a także funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, służącego migracji dużych ssaków oraz lokalnych korytarzy dyspersji gatunków roślin i zwierząt.

W niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, które należy wprowadzić do ustaleń Planu. Wynika to z faktu, iż sporządzona Prognoza stanowi integralny element Planu miejscowego i w związku z tym większość ewentualnych korekt, mających na celu minimalizację zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego, zostało wprowadzanych na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy. Biorąc pod uwagę dostępne środki, istniejące użytkowanie i zagospodarowanie oraz uwarunkowania prawne, ograniczono do minimum niekorzystne skutki realizacji ustaleń Planu na środowisko. W prognozie stwierdzono więc brak istotnych negatywnych oddziaływań będących rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących

w dalekim otoczeniu obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Z tego również względu nie proponuje się działań kompensacyjnych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości: Młock-Kopacze, Baraniec, Kalki, Luberadź, Luberadzyk gm. Ojrzeń, jako element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego, Programu ochrony środowiska powiatu ciechanowskiego, wizji terenowej, oraz publikacji Państwowej Inspekcji Środowiska. W trakcie opracowywania prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych oraz z dostępnych publikacji i dokumentów.

Planem został objęty obszar o powierzchni około 931 ha położony w sołectwach Młock-Kopacze, Baraniec, Kalki, Luberadź i Luberadzyk, w gminie Ojrzeń. Analizowany obszar zajęty jest obecnie przede wszystkim przez grunty użytkowane rolniczo pod zasiewy oraz łąki i pastwiska. Niewielką część obszaru stanowią grunty leśne rozproszone wśród pól i zabudowy. Północną część obszaru rozcina rzeka Łydynia, ponadto w obszarze planu znajdują się niewielkie dolinki z uregulowanymi ciekami lub rowami melioracyjnymi odprowadzające wody do tej rzeki. Zabudowa w przedmiotowym obszarze skupiona jest przede wszystkim w środkowej części. Na pozostałej części zabudowa ma charakter rozproszony. Pod względem budowy geologicznej obszar Planu położony jest w obrębie kilku jednostek – północną część tego obszaru rozcina dolina Łydyni, z wyodrębnionymi lokalnie tarasami akumulacji zalewowej, pokryta torfami, namułami torfowymi, piaskami rzeczными, piaskami humusowymi. Dolina wciną się w równinę sandrową położoną po obu jej stronach pokrytą piaskami i żwirami wodnolodowcowymi, miejscami zastoiskowymi oraz żwirami i piaskami, miejscami z gliną lodowcową. W dolinie Łydyni, jak i dolinkach stanowiących jej dopływy, w zagłębieniach bezodpływowych lub okresowo przepływowych, zwierciadło wód gruntowych usytuowane jest na poziomie od 0 do 2 m ppt, na pozostałej części obszaru Planu zwierciadło wód oscyluje pomiędzy 2 a 5 m ppt. W dolinie Łydyni wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszar zagrożony wystąpieniem powodzi o prawdopodobieństwie raz na 100 lat.

Dominująca część opracowania, poza częścią północno-wschodnią, znajduje się w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Ponadto w obszarze opracowania znajdują się dwa dęby szypułkowe - drzewa będące pomnikami przyrody.

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska w tym rejonie wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie przekształcanym przez człowieka – rolniczym i dotyczą:

- przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowo-wodnych wynikającego z położenia tego terenu w obszarze w dużej mierze pozbawionym stałej roślinności i stałe uprawianym, a także lokalnie zabudowanym oraz wynikającego z wyprostowania koryta rzeki Łydyni oraz funkcjonowania stawów i rowów melioracyjnych. Zespół tych czynników powoduje zwiększenie odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych;
- zagrożenia przedostawania się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem, w obszarze gminy, zbiorczej kanalizacji sanitarnej, a także w związku z wykorzystaniem rolniczym gruntów. Szczególne zagrożenie stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar spłukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu, których znaczne stężenie występuje w wodach rzeki Łydyni, w zlewni której znajduje się obszar opracowania, powodując jej zły stan);
- okresowego podwyższonego poziomu zanieczyszczeń powietrza w gminie wg kryterium ochrony zdrowia benzo(a)pirenem w pyłe oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego wg kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin ozonem. Przyczyną podwyższonego poziomu zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja) oraz napływ zanieczyszczeń, a w mniejszym stopniu emisja z terenów komunikacji. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a także z warunkami meteorologicznymi m.in. ze wzrostem temperatur związanych z silnym nagrzewaniem się powierzchni sztucznych, a nawet niskich muraw, czy terenów upraw, które to

tereny szybko oddają ciepło (obszarami, które skutecznie zapobiegają przegrzewaniu są lasy liściaste oraz obszary z wysokim poziomem wód gruntowych i wody powierzchniowe);

- występowania obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne, wzdłuż linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

Na przedmiotowym obszarze i w jego otoczeniu nie obowiązują plany miejscowe. W związku z powyższym istotne zmiany stanu środowiska mogą tu zachodzić w wyniku realizacji zagospodarowania wynikającego z ustaleń decyzji administracyjnych (decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu celu publicznego, decyzji ze specustaw). Mogą one spowodować przede wszystkim lokalne przekształcenia o charakterze negatywnym.

Analizowany projekt Planu zakłada lokalną zmianę opisanego wyżej użytkowania, ale przede wszystkim zachowuje dominującą część istniejących lasów, gruntów rolnych, terenów zabudowy i komunikacji. W Planie ustalono następujące przeznaczenie terenów:

U - zabudowa usługowa;

MNU - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem zabudowy usługowej,

MN - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;

MNL - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub zabudowa letniskowa;

ML - zabudowa letniskowa;

RM - zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;

W - infrastruktura techniczna - wodociągi;

R - rolnicze;

RZL - rolnicze z możliwością zalesień;

ZL - lasy;

WS - wody powierzchniowe;

WR - urządzenia wodne - rowy;

KDZ - drogi publiczne klasy zbiorczej;

KDD - drogi publiczne klasy dojazdowej;

KD - stanowiące fragment drogi publicznej;

KDW - drogi wewnętrzne.

W celu ochrony wartości środowiska i kształtowania dobrych warunków życia mieszkańców, w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zasady ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony stanu sanitarnego powietrza, ochrony klimatu akustycznego, ochrony przed promieniowaniem elektroenergetycznym, gospodarki odpadami stałymi, ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu, a także zasady obsługi terenów zabudowy przez urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. Ustalenia Planu nie są sprzeczne z wytycznymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń. Ponadto w Planie uwzględniono obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, w tym wskazano obowiązek przestrzegania rygorów ustalonych dla Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz pomników przyrody. W sposób prawidłowy ograniczono źródła emisji zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania instalacji, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się lokalnie do zmian negatywnych lub neutralnych:

- minimalnego ograniczenia powierzchni terenów biologicznie czynnych na terenach obecnie rolnych a planowanych na tereny zabudowy i poszerzenia dróg (o około 1,2-15% powierzchni obszaru Planu) oraz degradacji na tym obszarze pokrywy glebowej i szaty roślinnej (oddziaływanie stałe),
- w obrębie gruntów stanowiących powierzchnię biologicznie czynną na nowych terenach zabudowy (stanowiących ok. 0,5-0,7% powierzchni obszaru Planu) nastąpi zmiana składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych, w tym likwidacja upraw zbożowych i wprowadzenie stałych nasadzeń zieleni urządzonej, z możliwością introdukcji gatunków obcych (oddziaływanie stałe o niewielkim zasięgu),

- długoterminowego, marginalnego pogorszenia warunków klimatu akustycznego związanego z powstaniem nowej umiarkowanie intensywnej zabudowy,
- długoterminowego, niedużego zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,
- długookresowego, niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół komunalnego ujęcia wód podziemnych znajdującego się w obszarze Planu lub poza jego granicami,
- długookresowego niewielkiego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych docelowo do oczyszczalni ścieków (co oddziałuje pośrednio na jakość wód w rzece Łydyni) lub do przydomowych oczyszczalni ścieków - oraz odpadów stałych (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na terenie wysypiska odpadów poza granicami Planu),
- niedużej, stałej zmiany walorów krajobrazowych terenu, przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego.

Opisane powyżej negatywne lub neutralne skutki realizacji ustaleń Planu mają głównie charakter miejscowy i w większości nieznaczny, dotyczą (za wyjątkiem odprowadzania ścieków czy składowania odpadów) przede wszystkim terenów gdzie zaplanowano wprowadzenie zabudowy, nie zagrażają natomiast funkcjonowaniu przyrodniczemu w obrębie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, korytarza ekologicznego „Doliny Wkry” wyznaczonego przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży, czy w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych doliny Łydyni, jej dopływów i zagłębi bezodpływowych. Nie przewiduje się wpływu planowanych w analizowanym dokumencie inwestycji na środowisko poza granicami Polski, a także negatywnego wpływu ustaleń Planu na zdrowie ludzi.

Plan wprowadza również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- zachowanie terenów otwartych, w tym łąk i pastwisk z zadrzewieniami w dolinie Łydyni, jej dopływów i w zagłębieniach bezodpływowych, zachowanie dominującej części istniejących lasów i dopuszczenie zalesień gruntów rolnych niskich klas bonitacyjnych na równinie sandrowej, ustalenie na terenach zabudowy stosunkowo wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zaplanowanie niskiej, umiarkowanie intensywnej zabudowy – zespół tych ustaleń umożliwi zachowanie i kształtowanie funkcjonowania hydrologicznego (powolną infiltrację wód opadowych do gruntu i ich retencję w gruncie i roślinach), klimatycznego (wymianę i regenerację powietrza oraz produkcję olejków eterycznych) oraz biologicznego (ustalenia Planu warunkują zachowanie i kształtowanie terenów pokrytych na stałe roślinnością, które mogą być miejscem bytowania i migracji zwierząt oraz warunkują możliwość realizacji terenów zieleni przydomowej, kształtując tym samym siedliska będące miejscem życia gatunków zwierząt, które współistnieją z siedzibami ludzkimi),
- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem (obowiązek stosowania w lokalnych systemach niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz możliwość dywersyfikacji źródeł energii, stworzenie warunków do regeneracji powietrza),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem, w tym określenie norm hałasu wymaganych w terenach zabudowy,
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych: m.in. poprzez uwzględnienie zasady odprowadzania ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami z zakresu Prawa wodnego,
- wprowadzenie zasad mających na celu tworzenie harmonijnego krajobrazu m.in. takich jak ustalenie wyrównanej zabudowy, o łagodnej kolorystyce elewacji budynków i dachów, a także stworzenie warunków do tworzenia zieleni urządzonej przy obiektach zabudowy.

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Planu na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – w niniejszym opracowaniu **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących mających na celu ochronę środowiska, w tym obszarów Natura 2000.**

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmioty ochrony występujących w tym rejonie obszarów sieci Natura 2000, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.** Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych.**

Załącznik nr 1

Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 2373) – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW na kierunku Architektura Krajobrazu oraz posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracy w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 27.01.2022 r.

.....